

Zempléni életrajzi adattár [1]

ÉLETRAJZI ADATTÁR

Andrássy (I.) Miklós (? – 1686) Andrásy (II.) Mátyás és Monoky/Monaky Anna fia. Református vallású, de szüleivel 1647-ben áttértek a római katolikus vallásra. Részt vesz az 1660-as években a török elleni háborúban, ugyanebben az időszakban már gömöri és tornai birtokain protestáns egyházakat zaklat, lelkészeket üldöz el, templomokat vesz el. A Wesselényi-összeesküvés és a kuruc mozgalmak alatt császárhű marad és 1682-ben csak kényszerből áll Thököly oldalára. Az uralkodó szolgálataiért a jászkunok bírójává tette, majd 1676. február 15-én bárói rangra emelte őt és családját mindkét ágát, amellyel bevezeti a családot a magyarországi arisztokrácia tagjai közé és egyben Gömör vármegye adminisztrátorává nevezte ki. 1678-ban pedig Gömör vármegye (örökös) főispánjává és királyi tanácsossá nevezte ki. A szintén katolikus főnemes gróf Zichy Klárával kötött házasságából született fiai II. Péter, I. István (a család betléri ágának megalapítója), II. György (a hosszúréti, vagy monoki ág megalapítója), Pál, II. Miklós, III. János, Anna (férje báró Barkóczy Ferenc cs. ezredes, kassai vicegenerális, zempléni főispán, majd 1704 után II. Rákóczi Ferenc szenátora és tábornagya) és Magdolna. Második, Kerekes Erzsébettel kötött házasságából született gyermekei III. Mátyás, és Klára, aki Barkóczy László felesége lett.[1]

Baxa (Baksa) István (Stephanus Baxi de Hecze) Zemplén vármegyei vagyonos református köznemes, a Rákócziak főember szolgája, a pataki kollégium támogatója. Zemplén vármegye megbízásából követi feladatokat teljesített. 1658 januárjában Zemplén vármegye helyettes jegyzője. 1665–1668 között, a zempléni tisztújításokon, minden évben táblabíróvá választották. 1669. április 24–26-án Abaúj vármegye jegyzőjeként, mint a tiszáninneni protestáns nemesi patrónusok küldöttségének egyik tagja részt vett az I. Rákóczi Ferencsel megkötött sárospataki megegyezés („Compositio Patakiensis”) kidolgozásában. Belekeveredik a Wesselényi-összeesküvésbe és az 1670. évi felső-magyarországi nemesi felkelésbe, de annak mérsékelt szárnyához tartozott, jelen volt ugyan Ernst Rüdiger von Starhemberg császári ezredes, tokaji várparancsnok pataki letartóztatásakor, de azzal nem értett egyet és úgy tűnik nem bízott a sikerében, az 1670. május 1-jei tállyai gyűlésen az ő javaslatára döntöttek arról, hogy leteszik a fegyvert és kegyelmet kérnek az uralkodótól. A felkelés bukása után fogságra vetették és perbe fogták, 1671 őszén kapott kegyelmet. Fogsága alatt át akarták katolikus hitre téríteni.[2]

vehéci **Bánchy Zsigmond** tekintélyes zempléni köznemes. A vármegyei és a felső-magyarországi politikai elit tagja, Zemplén vármegye alispánja 1657–1662. április 15. között, amikor is a tisztújító megyegyűlésen leköszönt alispáni tisztéről, majd ugyanekkor megválasztották a vármegyei táblabíróvá. Később, 1663–1667 között az évenkénti zempléni tisztújításokon is táblabíróvá választották.[3]

nagymihályi **Bánffy Gotthárd** zempléni birtokos család sarja. A vármegye követe az 1602. évi országgyűlésen, a felső-magyarországi rendek 1604. szeptember 8-ai gálszécsi részgyűlésén, a felső-magyarországi rendeknek a Bocskai István erdélyi fejedelem által 1605. április 17-ére összehívott szerencsi „országgyűlésen”/részgyűlésen („in Generale Congregationem partis Regni Hungariae hujus Superioris Congregationem per Illustrissimum do. do. Stepheanum Bochkay de Kismaria principem Transilvaniam Comitem Sicularum et partis Regni Hungariae dominum ad decimum

septimum die Mensis Aprilis indictam in Zerench”), ahol Bocskait Magyarország fejedelmévé választják, valamint az 1605. november 14-ei korponai országgyűlésen. 1603-tól Zemplén vármegye alispánja, amit még 1608-ben is betöltött, egyes források szerint utóda 1610-től nagytárnányi Tárnányi Ferenc.[4]

mellétei **Barna Ferenc** († Ternye, 1661) Mellétei Barna György testvére, abaúji táblabíró, majd 1650–1653 között alispán volt. Felesége Czeczey Dorottya török fogságba esése után tisztéről leköszönt. A család a kassai református egyház egyik patrónusa.[5]

mellétei **Barna György** (1593 körül – Ternye, 1663. május 5.) Az ősi gömöri eredetű mellétei Barna család sarja. Több alkalommal Abaúj vármegye országgyűlési követe (1635, 1637, 1646–1647), 1647-ben országbírói ítélőmester. A kassai református egyházközség megszervezésének és magának a gyülekezetnek is nagy támogatója, például az 1646–1647. évi országgyűlés során, e mellett pártfogója a sárosi reformátusságnak. Temetésével kapcsolatosan ismert még, hogy egy, a kassai református egyházközség levéltárában őrzött, a Sáros vármegyei Ternyén, 1663. május 10-én kelt, mellétei Barna György örökösei által a kassai református gyülekezet kurátoraihoz írott levél szerint – amelynek regesztáját az egyháztörténész kassai lelkipásztor, Révész Kálmán közölte 1906-ban – Barna Györgyöt a református templomban rakott sírjában, öccse, mellétei Barna Ferenc mellé kívánta a család temettetni május 27-én.[6]

Beszermenyi/Böszörményi/Beszermenyi Péter Zempléni köznemes, már bizonyosan 1655-től 1661 április végéig, majd 1663. május 9-től 1664. június 25-ig Zemplén vármegye hegyaljai járásának szolgabírája.[7]

báró szendrői **Bornemissza János** (1558? – Kassa, 1653. február 7.) Valószínűleg protestáns köznemesi család sarja (talán evangélikus vallású lehetett), többek között Borsod, Abaúj, Sáros és Zemplén vármegyei birtokos. Aranysarkantyús (szentelt) vitéz, a harmincéves háború idején, 1619-től Bethlen Gábor egyik tapasztalt és rátermett lovassági csapatparancsnoka, hadvezére, illetve diplomatája, később tanácsosa (1624–1629). 1620-ban ő vezényelte a Bethlentől a cseh protestáns rendek segítségére küldött – fizetlensége miatt fosztogatóvá váló, így kevésbé megbízható és harcképes – 5–6000 fős magyarországi segélyhadat. A döntő fehérhegyi csata előtt megsebesült, a magyar segélycsapatok pedig szinte harc nélkül megfutamodtak, teljesítményükről Bethlen is meglehetősen kritikusan nyilatkozott. 1621-ben az általa és Horváth István által vezetett segélyhadnak nagy szerepe volt Érsekújvár megvédésében. 1625-től Bethlen felső-magyarországi vicegenerálisa („az mi kegyelmes Urunk ő felsége Magyar Országhi birodalmának Vice Generalisa és Tanacza”), majd 1628-tól felső-magyarországi főkapitánya („Magyarországi birodalmának Generálisa és Tanácsa”). Bethlen halála után Habsburg-szolgálatba állt és haláláig felső-magyarországi vicegenerális. Alvinczi Péter kassai főprédikátor halála után 1635-ben a kassai evangélikusokat támogatta a református polgárok ellenében, hogy megakadályozzák a reformátusok befolyásának növekedését és egy önálló helvét hitvallású gyülekezet megteremtését. 1649-ben III. Ferdinándtól bárói címet nyer. Temetésére 1653. június 15-én az akkor a kassai evangélikus gyülekezet birtokában lévő kassai „öregbik Templomban” (Nagytemplomban, ma Szent Erzsébet-dóm) került sor. Temetési meghívója szerint 95 évet élt. Felesége Bay Katalin, akinek első férje lengyelfalvi Erős György volt.[8]

szendrői **Bornemissza Mária** (†1650 novembere után) és férje, osgyáni **Bakos Gábor** (1607. április 7. – Csetnek, 1666. június 5.). Szendrői Bornemissza Mária (†1650 novembere után), szendrői Bornemissza János leánya. Kora ismert és hite mellett következetesen kitartó evangélikus katonájának, a gömöri és kis-honti evangélikusok patrónusának, a Lorántffyakkal is rokon osgyáni Bakos Gábornak volt az első felesége. Bakos Gábor (1607. április 7.–Csetnek, 1666. június 5.) I. Rákóczi Györgynek egyik alvezére az 1644–1645. évi Habsburg-ellenes hadjáratban. 1644 elejétől fontos részt vállalt a Habsburgok elleni hadműveletekben, így a Kassa környéki hadműveletekben, majd Kassa bevétele után Rákóczi 1644 tavaszi első előrenyomulásban. A császári ellentámadás során kitüntette magát a

május 5-ei palánki összecsapáskor, majd a Kassa császári ostroma idején Szendrő körül portyázóival zaklatta a császári hadakat. Rákóczi 1645 nyári második támadása során Kemény János mellett részt vett a visszavonuló császári hadak üldözésében, ugyanakkor ingadozó magatartást tanúsított, mert felajánlotta szolgálatait a császárnak is, de végül nem állt át. 1645-ben Rákóczi Szepességben állomásozó csapatainak, majd egy, a svédekkel egyesült hadtest parancsnoka. 1645 után királyi szolgálatban szendrői főkapitány, később 1654–1657 között II. Rákóczi György kállói főkapitánya, egyben a Szabolcs vármegyei hajdúk főgenerálisa és hadi bírója. Részt vett II. Rákóczi György lengyelországi hadjáratában és az 1658–1664 közötti török elleni harcokban. Szendrői Bornemisza Mária emlékét őrizte egy szép oltár a csetneki evangélikus templomban, amelyet 1653-ból említettek. A gyászjelentést író unokák feltehetően leányaik, Bakos Borbála (Máriássy Imréné), Bakos Mária (1659-ben Weér Ferencné), Bakos Zsuzsanna (1659-ben még hajadon, később 1. férje gr. Wesselényi László, 2. férje Fáy András) voltak.[9]

kozmafalvi **Bornemisza Mihály** (Michael Bornemisza de Kozmafalva) tekintélyes zempléni köznemes. Az 1647–1666. július 28. közötti időszakban töltötte be Zemplén vármegye egyik szolgabírói tisztét, mégpedig lakhelye, Kozma (szlovákul Kuzmice, ma Szlovákia) alapján talán az ú. n. „varannói járását”. Tisztéről az 1666. július 28-ai tisztújító közgyűlésen mondott le, majd ugyanekkor megválasztották a vármegye táblabírájává. Később, az 1667. és 1668. évi tisztújításokon is táblabíróvá választották. A vármegyei és a felső-magyarországi politikai elit tagjaként a megyét érintő ügyekben országos politikai fórumokhoz küldött követségekben követi szerepet vállal. Aktívan részt vesz a Wesselényi-összeesküvésben és az 1670. évi felső-magyarországi nemesi felkelésben, jelen volt Starhemberg császári ezredes, tokaji várparancsnok pataki letartóztatásakor, amelyet támogatott. Részt vett a kassai és az 1670. május 1-jei tállyai gyűlésen, a felkelők egyik kapitánya. A felkelés bukása után perbe fogták, de nem jelent meg a pozsonyi „judicium delegatum” előtt, birtokait elkobozták.[10]

Budaházy Farkas (? – ?). Nevét a 17. század elején többször említi Zemplén vármegye közgyűlési jegyzőkönyve. Azzal a Budaházy Farkassal lehet azonos, akit 1620. szeptember 15-én választottak meg Zemplén vármegye törvényszéke táblabírájává (esküdt ülnök – „Juratus Assessor”), majd Zemplén vármegye az 1621. május 25-ei megyegyűlésen Butkay István alispánnal, valamint Földessy János (Joannes Feöldessij) esküdt jegyzővel együtt megválasztotta követének a Bethlen Gábor választott magyar király és erdélyi fejedelem által Eperjes szabad királyi városába, 1621. június 1-jére összehívott országgyűlésre („Generalis Diaeta”). Előzőleg Bethlen májusban Kassán tartott egy három hétig tartó, a Habsburgok elleni háború folytatásának módjáról, a háborús kiadások előteremtésével foglalkozó országgyűlést, azonban utána a hadi helyzet miatt Érsekújvár felmentésére indult. Az eperjesi gyűlés megtartásáról a korszak egyik legfontosabb forrása, a szepességi krónika nem tesz említést.[11]

Buzinkai Mihály (Nagykövesd, 1630 körül – Gyulafehérvár, 1683.) Sárospataki református kollégiumi diák, 1652-től az utrechti egyetem hallgatója. Hazaérkezése után Nagybányán rektor, 1656-tól a pataki kollégium professzora. 1671-ben, amikor Báthori Zsófia kiűzte a kollégiumból a reformátusokat, ő is menekülni kényszerül, majd 1672-ben I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem hívására Erdélybe, Gyulafehérvárra megy a diákokkal.[12]

Cherney Pál, vagy másként (helmecei) Cserney Pál (Paulus Cserneij de Helmece) a zempléni, azon belül is elsősorban bordrogi birtokos, köznemes, ágcsernyői Cherney család sarja. A felső-magyarországi politikai elithez tartozó római katolikus vallású politikus, az 1660-as években a Báthori Zsófiával folytatott tanácskozásokon a katolikus oldal tárgyalója, Királyhelmeceen (ma Kráľovský Chlmec, Szlovákia) lakott. Zemplén vármegye jegyzői tisztét „17 éven át”, valójában 1646-tól 1664-ben történt lemondásáig viselte, amelyben Kazinczy Péter követte. Zemplén vármegye esküdt ülnökévé (táblabíró) választják 1664. június 10-én, majd 1666–1667-ben. E mellett 1667-ig gróf

Nádasdy Ferenc országbíró mellett országbírói ítélőmester (első, általam ismert említése: 1655), 1667-ben a Szepesi Kamara tanácsosa, egyben 1667–1668 között a Szepesi Kamara igazgatója. 1672. február 4-étől 1673. március 7-éig bekövetkezett lemondásáig („officio suo honeste valedicit”) Zemplén vármegye alispánja, utóda Putnok Ferenc, de 1673 szeptemberében még a vármegye alispánjaként címzik egy levélben. Ezen irat regesztájához fűzött életrajzi jegyzetében Kazinczy Ferenc úgy emlékezett róla, hogy egyike a „Megye nagy díszének”, alispánságát azonban tévesen tette 1668-ra. (A Borovszky-féle Zemplén vármegye monográfiában tévesen csernelházi Chernel Pállal azonosítják az 1672. évi alispánválasztás és 1673. évi halála kapcsán, pedig a csernelházi Chernel és az ágcserynői Cserney/Cherney család nem azonos egymással. 1664. június 10-én egyébként csernelházi Chernel Pált és Cherney/Cserney Pál országbírói ítélőmestert is megválasztották zempléni táblabírónak.)[\[13\]](#)

gróf **Wolfgang Friedrich Cob von Neuding**, Neuding bárója, Schöllendorf és Plistnicz örökös ura (1614–1679) Császári gyalogsági tisz, egy császári gyalogezred tulajdonos ezredese. Az 1660–1664 közötti török háború alatt előbb ezredesként, majd generális-főstrázsamesterként szatmári német helyőrségparancsnok, de 1664-ben a felső-magyarországi megyék panaszára állásából elmozdították, gyalogezrede alkotja ebben az időben Szatmár német helyőrségének egy részét. 1662. november 23-án Csáky István szatmári főkapitány kezdeményezésére elfoglalja Szatmár várában a reformátusoktól a templomot, amely miatt a 13 felső-magyarországi vármegye követői útján panaszt tett ellene a nádornál. 1664. április 27-étől generális-főstrázsamester, 1672 őszétől altábornagy, majd 1676. szeptember 11-étől tábornagy (Generalis Rei Armentariae Praefectus). A bujdosók 1672. évi támadása után Felső-Magyarország katonai főparancsnoka 1673-ig, ekkor már császári-királyi kamarás, az Udvari Haditanács tanácsosa, Bécs főparancsnoka, 1677-ben az uralkodó ismét kinevezi e posztra.[\[14\]](#)

Czeglédi P. István (1619–1671). Nagyváradon, Debrecenben és Sárospatakon tanult, 1642-ben sátoraljaújhelyi rektor. 1644-től a franekeri, az utrechti, majd leideni egyetem hallgatója. 1647-től kassai rektor, 1648-tól tállyai, 1651 végétől beregszászi, 1653-tól kassai református lelkész. Korának ismert református egyházi-közéleti alakja, hitvitázója, bekapcsolódott a Wesselényi-összeesküvésbe, amely miatt 1671-ben a pozsonyi véstörvényszék elé idézték, Kassáról május 27-én nagy betegen indult útnak és június 5-én Nagyszombat határában meghalt. Június 7-én Pozsonyban Bónis Ferenc mellett temették el.[\[15\]](#)

gróf **Csáky (X.) István** (1635. 04. 15. – 1699. 12. 07.). 1659-ben beregi főispán és királyi kamarás, 1660-tól királyi tanácsos, 1661–1670 között szatmári főkapitány, egyben 1661-től császári generális-főstrázsamester, 1670 decemberétől Szepes vármegye főispánja majd hivatalosan 1681–1699 között felső-magyarországi főkapitány, 1687-től országbíró. Személye katolikus szempontból azért érdekes, mivel felesége a református főúr, Lónyay Zsigmond leánya Lónyay Margit, akinek testvérei közül Lónyay Zsuzsanna báró Bocskay István zempléni főispán, míg Lónyay Anna Kemény János erdélyi fejedelem felesége volt. A katolikus vallás védelmében és terjesztésében elkötelezett volt, ugyanakkor a Wesselényi-összeesküvéskor, az 1670. évi felső-magyarországi felkelés során tanúsított magatartása a bécsi udvar szemében gyanússá tette.[\[16\]](#)

id. **Csécsi János** (Abaújszakaly, 1650 – Sárospatak, 1708.). Többek között Patakon és Kassán tanult, ahol köztanító volt 1672–1674-ben. A kassai református iskola 1674. évi elüldözése után Debrecenbe, majd Gyulafehérvárra ment, itt előbb köztanító, majd, 1679-től senior. 1680–1682 között tállyai rektor, 1682-től az utrechti egyetem hallgatója. 1686-tól az újjászervezett pataki kollégium professzora, vezetője. A Kollégium élén állt ezután haláláig, még azt követően is, hogy 1687-ben Patakról Göncre kényszerültek bujdosni, majd a jezsuiták miatt 1695-ben Göncről is elüldözték őket és Kassán folytatták működésüket. Miután II. Rákóczi Ferenc 1703-ban visszaadta a Kollégium épületét a reformátusoknak és Kassát 1704-ben elfoglalták a kurucok, az ő vezetésével tért vissza a Kollégium

Patakra. 1705-ben követként részt vett a szécsényi országgyűlésen, amelyről naplót is írt és amelyet Kazinczy Ferenc fordított le. A Sárospataki Református Kollégium Nagykönyvtárában őrzött eredeti latin nyelvű naplóról Kazinczy Zemplén Vármegye Levéltára számára is készített másolatot.[\[17\]](#)

Görgei János, kaposi református lelkész, az Ungi Református Egyházmegye esperese az eddig ismert adatok szerint 1626/1635–1657 között. Részt vett 1635-ben a bodrogkeresztúri, 1646-ban a tokaji zsinaton és a szatmárnémeti nemzeti zsinaton.[\[18\]](#)

Homonnai Drugeth Bálint (1577 – 1609) református főúr, Zemplén és Ung vármegyei, majd máramarosi nagybirtokos, 1600–1609 között zempléni főispán. 1602–1605 között Rákóczi Zsigmond veje, mivel Alaghy Judittól született leánya, Erzsébet volt a felesége, akiről feltehetően már halála után így emlékezik: „megemlékezem az én kedvem szerint való szerelmes társamnak, Az én édes Rakoci Elizabetamnak hozzám való igaz szerelméről és minden aranynál ezüstnél én előttem drágább és jobb voltáról.” Az 1605. áprilisi szerencsi fejedelmválasztó generalis congregatio után Bocskai magyar fejedelmi tanácsosa és országos főkapitánya, a fejedelem végrendeletében őt ajánlja Erdély fejedelmének. 1607 első felében erdélyi fejedelemjelölt, 1608-ban máramarosi főispán, a felső-magyarországi főkapitányság mezei hadainak főkapitánya, 1608. december 1-jétől országbíró és címzetes királyi tanácsos. 1609-ben halt meg, a kortársak gyanúja szerint Homonnai Drugeth György mérgezte meg.[\[19\]](#)

Homonnai Drugeth (IV.) György ungi és zempléni nagybirtokos arisztokrata, Homonnai Drugeth (X.) János fia. Ung vármegye főispánja, királyi tanácsos, 1652. április 28-án tartja esküvőjét Esterházy Miklós nádor leányával, Máriával, akinek a kezével az Esterházyak Zemplén vármegyei, a varannócsicsvai uradalomban lévő birtokrészét is megszerzi. 1659-től 1661. október 9-én, ungvári várában bekövetkezett haláláig felső-magyarországi főkapitány.[\[20\]](#)

Homonnai Drugeth (X.) János (†1645. november 22.) Homonnai Drugeth (III.) György (1583 körül–1620. július 25.) ungi (1603–1620) és zempléni főispán (1610–1620), királyi pohárnokmester (1610–1618), majd 1618-tól haláláig országbíró, rekatolizált és a protestánsokat üldöző arisztokrata és Dóczy Fruzsina egyetlen fia, korának befolyásos politikusa és katonája. Ung vármegye örökös főispánja, 1631–1645 között zempléni főispán, 1636–1640 között felső-magyarországi főkapitány („felföldi generális”), gróf felsővadászi Rákóczi Pál halála után 1636-tól 1645. november 22-én bekövetkezett haláláig országbíró.[\[21\]](#)

Antidius Dunod francia jezsuita szerzetes, ő közvetítette I. Lipót teljhatalmú diplomatájaként 1685 tavaszán Erdély számára I. Lipót titkos szerződéskötési ajánlatát. Ebben az uralkodó Erdély elismerte a Habsburgok fennhatóságát és vállalta meghatározott számú császári haderő ellátását, cserébe privilégiumai és vallásszabadsága biztosításáért, valamint Teleki Mihály számára nyújtott személyes és családi kedvezményekért és amelyet Kercsesorán, 1685. április 14-én írt alá Teleki Mihály, akivel egyébként Dunod 1685–1690 között rendszeresen levelezett. Dunod egyébként a Habsburgok erdélyi, havasalföldi és moldvai diplomatája az 1680–1690-es években, de bizalmas nyugat-európai megbízatásokban is részt vett.[\[22\]](#)

kishartai **Hartay/Harthay Gábor** (1585? – Sátoraljaújhely, 1645. szeptember 30.) A Rákóczi-család szolgálatában álló vagyonos sátoraljaújhelyi református köznemes, az újhelyi református egyházközség patrónusa. Több adományt tett a református egyháznak, így például két harangot is öntetett számukra, amelyek 1764-ben, az akkor már katolikus plébániatemplom tornyában megégték és elolvadtak. Zemplén vármegye megbízásából 1644–1645-ben, I. Rákóczi György hadjáratai idején követi megbízatásokat is teljesített. Sztáray Lászlót követte Zemplén vármegye alispáni tisztében 1645. január 3-ától. Pestisben halt meg „vice ispánságának tisztviselésében való első esztendejében”, Sátoraljaújhelyben, 1645. szeptember 30. éjjel 10 és 11 óra között, temetésére 1645. október 8-án a sátoraljaújhelyi templomban került sor. Özvegye, Hartay Gáborné Milotay Ilona az újhelyi iskola

számára hagyott egy szőlőt.[23]

abafáji **Huszár Mátyás** (? – †1652) ismert és befolyásos erdélyi politikus, főtisztviselő és katona. Torda vármegyei nemes, I. és II. Rákóczi György erdélyi fejedelmek híve. 1630 végétől főasztalnok/főétekfogómeister, 1635-től Marosszék főkirálybírója, majd 1642-től főkapitánya, mellette 1650-ben udvarhelyszéki főkapitány, 1638–1648 között Küküllő vármegyei, 1649-től már Torda vármegyei főispán. 1638–1649 között a fejedelmi tábla ülnöke, 1639-től haláláig főlovászmester, 1649-től haláláig fejedelmi tanácsos. 1636-ban a trónkövetelő Bethlen Istvánt támogató törökök elleni harcokban a székelyeket vezeti Rákóczi oldalán hadba. Az 1644–1645. évi Habsburg-ellenes háborúban I. Rákóczi György erdélyi fejedelem lovassági csapatparancsnoka, kapitánya. 1644 júniusában lovasságával részt vesz többek között előbb a Kassa felmentését célzó, később az Eperjes és Lócse környéki hadműveletekben, majd ő irányítja a császáriak által 1644 tavaszán visszafoglalt Szendrő sikertelen ostromát 1644 nyarán, illetve 1645 júniusától.[24]

Ibrányi István a vajai Ibrányi család sarja, Sáros vármegyei református birtokos, 1656-ban és 1662-ben Zsebfalu (1899-től Zsebefalva, szlovákul Župčany, ma Szlovákia), valamint Szentmihályon (másként Szentmihályfalva, szlovákul Šarišské Michaľany, ma Szlovákia) kúriája volt, az itteni birtokán élő evangélikus gyülekezet 1646-ban arra kérte a sárosi evangélikus esperességet, hogy védelmezzék meg őket a kálvinizmus ellen. E célból, a templom és a paplak védelmére két lelkészt küldtek Ibrányi Istvánhoz követségbe. 1654–1657 között gyakran előfordul gróf Rákóczi László környezetében, többször Sáros vármegye követeként. 1656–1657-ben, az evangélikusok és reformátusok között Budaméren (szlovákul Budimír, ma Szlovákia) kialakult vallási konfliktus megoldására kiküldött Sáros vármegyei bizottság tagja. 1658-ban Sáros vármegye követe Dobay András vármegyei jegyzővel, akiket Zemplén vármegye törvényszékére küldtek.[25]

Kácsándy Mihály (? – Kohány,[26] 1645. július 19.) Zemplén vármegyei tekintélyes protestáns köznemes. 1628–29-ben Zemplén vármegye egyik (fő-)adószedője, majd („törvényszéki”) jegyzője („Juratus Sedis Notarius”) 1631/1632–1645 között és országgyűlési követe az 1634/35., 1637/38. és 1642. évi országgyűléseken. Az országgyűléseken, mint protestáns (feltehetően református) követ részt vett a vallási sérelmekről folyó tárgyalásokon, támogatta a nagyszombati reformátusok templomépítési törekvéseit. Fennmaradt 1634/35. és 1642. évi országgyűlési emlékirata – ennek alapján tűnik úgy, hogy református lehetett. 1645. július 19-én halt meg Kohányban a pestisjárvány idején és július 23-án Gálszécsen temették el, négy nappal később, július 27-én pedig eltemették két fiát és két leányát is.[27]

Kálmáncsehi István, előbb Dombegyházán, majd az Ung vármegyei Pálócon,[28] református lelkész. Pálóci lelkészként vett részt 1646-ban a szatmárnémeti nemzeti zsinaton, majd 1659-ben a váradi zsinaton.[29]

Kazinczy András (Sárospatak, 1661/1662. – Sátoraljaújhely, 1728. november 17.) Apja, Kazinczy Péter volt Zemplén vármegyei jegyző, királyi táblabíró, a Rákóczi-ház bizalmas főemberszolgája, ügyvédje, anyja Makay, vagy Makay Szócs Katalin (†1684 tavasza után – 1684. május 9-én még élt). 1670-ben apjának a Wesselényi-összeesküvésben való részvétele miatt római katolikus hitre térítik át. 1678-ban a kassai jezsuita, 1679-ben a podolini piarista, majd 1682 végéig a nagyszombati jezsuita kollégium diákja, de sógora Tussay Márton hatására tért vissza református hitére 1682–1683 körül és egyházának hűséges patrónusa lesz. 1686-ban feleségül veszi nagymihályi és vinnai Eödnöffy Erzsébetet. 1692-ben Zemplén vármegyei számvevő, 1704–1706 között ungi alispán, 1705-ben templom-commissarius Ung, Bereg, Ugocsa, Szatmár és Szabolcs vármegyékben, 1705-ben a szécsényi országgyűlésen ungi követ, 1707-ben az ónodi országgyűlésen is részt vett követként, 1707–1708-ban dicator, 1708-ban Zemplén vármegye követe az egri gyűlésen és a sárospataki országgyűlésen (Generalis Convent), 1708. július 20-tól a pataki kollégium kuratóriumának egyik tagja, 1708 augusztusában Zemplén vármegye nemesi felkelésének (tábori) kapitánya.[30]

lipóci **Keczer Menyhért**/Menyhárt Sáros vármegyei tekintélyes és vagyonos evangélikus köznemes, más alkalommal is volt a vármegye követe Zemplén vármegyénél. Az 1660–1670-es évek felső-magyarországi és erdélyi közéletének ismert alakja, politikus, diplomata. A Thököly család főemberszolgája, részt vesz a Wesselényi-összeesküvésben és az 1670. évi felső-magyarországi nemesi felkelésben, amely után jószágvesztésre ítélték. Elmenekül Erdélybe, csatlakozik a bujdosómozgalomhoz, amelynek egyik vezéralakja az 1670-es években. Részt vesz a bujdosók 1672-es támadásában, ahol Teleki Mihály egyik alvezére. 1672 után a bujdosómozgalom vezetésének, az ún. „deputatio”-nak a tagja. Tekintélyét mutatja, hogy a kuruc mozgalom egyik képviselőjeként részt vesz a Franciaország és a bujdosók között létrejött első diplomáciai megállapodást, az 1675. április 18-án megkötött fogarasi szerződést előkészítő tárgyalásokon, 1677 áprilisában pedig a bujdosók portai követségének egyik tagja.[\[31\]](#)

lipóci **Keczer Sándor**, az Aba nemzetségből kiágazó, igen nagymúltú és befolyásos sárosi evangélikus család sarja. A családfa szerint ebben az időszakban két Keczer Sándor élt.

Az egyik katonai pályára lépett, a szász választófejedelem dragonyos hadnagya volt és 1697-ben párbajban veszítette életét.

A másik Keczer Sándor (1657–1724) jelentősebb közéleti szerepet betöltve, vármegyei, illetve gazdasági szakemberként nagyobb karriert futott be. 1694-től sárosi alispán. A Rákóczi-szabadságharc kezdetekor, 1703-ban a kurucok elől Kassára húzódott. 1704 őszétől a szabadságharc végéig kassai kerületi hadbiztos, és e minőségében Felső-Magyarország hadellátását felügyelte. 1705 őszétől a Gazdasági Tanács tanácsosa, 1706 márciusában a kassai pénzverőház főinspektora, 1707 júniusában a Gazdasági Tanács eperjesi adminisztrációjának tanácsosa. 1711-ben lengyel emigrációba vonul, de augusztusban hazatér.[\[32\]](#)

Keresztúri Bálint ekkor feltehetően szepsi prédikátor (Szilágyfőkeresztúr, 1634. körül – Debrecen, 1677 vagy 1678). 1652-től nagybányai, 1653-tól sárospataki diák. Sátoraljaújhelyi rektor, majd az utrechti, 1658-tól a franeckeri, 1659-től a groningeri egyetem hallgatója, ahol 1660-ban teológiai doktorátust szerez. Innen Angliába ment, ahol Londonban töltött el négy évet, majd hazatérése után előbb Szepsiben (ma Moldava nad Bodvou, Szlovákia) lelkész, később 1672 vagy 1673 körül Debrecenbe hívták lelkésznek.[\[33\]](#)

Keveczky János kassai evangélikus polgár (? – 1654). Turóc megyei nemesi család sarja. Kassán 1636-ban nyert polgárjogot, 1637-ben a választott község tagja, 1638–1641 között szenátor, 1642–1645 között bíró, ezután szenátor, majd 1649–1652 között bíró, végül 1654-ben bekövetkezett haláláig első szenátor. Egyike annak a három kassai elöljárónak, akikkel szemben az 1647. évi országgyűlés LXXXII. törvénycikke törvényes kereset megindítását kezdeményezte a vallási szabadság és a nemesi szabadság elnyomása céljából elkövetett kihágások miatt. Később, már bíróként az 1649. évi országgyűlésen a város egyik követe, ahol sikertelenül akarták megakadályozni a református és római katolikus vallás szabad gyakorlatának engedélyezését Kassán. Erőszakos politikai módszereiről volt ismert.[\[34\]](#)

nádfői **Krucsay István** (? – Jaraszló, 1747. április 4.) Római katolikus vallású, sárosi és zempléni birtokos köznemes. 1701-ben zempléni, 1703-ban sárosi esküdt. 1704 őszén csatlakozott a kurucokhoz. 1705. szeptember 14-én, a szécsényi országgyűlésen a nemesi és úri rend secretariusának választják, 1706-ban a Consilium Oeconomicum secretarius, 1707-ben senatoralis secretarius. 1711-ben követte Rákóczit az emigrációba, Lengyelországban halt meg.[\[35\]](#)

Madarasi János, más néven Madarasi Magyar János 1645–1646 körül varannói magyar református prédikátor. Egyik keltezetlen leveléből annyi ismert róla, hogy nemesi származású, öccse, nemes és vitélző Madarasi Magyar György a 17. század közepe táján Kassán élt. Életútjáról mást nem sikerült

eddig fellelni, de a zempléni református egyházlátogatási jegyzőkönyvekből tudjuk, hogy 1639–1641-ben Tolcsván, 1651-ben pedig Zemplénben szolgált Madarasi János nevű lelkész, azonban azt eddig nem sikerült megállapítani, hogy ő és a varannói prédikátor ugyanaz a személy lenne.[\[36\]](#)

báró briberi **Melith György**, horvát származású, a török elől menekült nemesi család sarja, többek között Szatmár és Zemplén vármegyékben birtokos római katolikus főnemes. A család a 16. század közepétől szerez Zemplén vármegyében birtokokat (pl. Céke, Rad, Nagygéres,[\[37\]](#) Tolcsva). A családfa alapján két személy jöhet szóba, akinek Zemplén vármegye 1634-ben levelet írtatott a cékei parókiához tartozó jövedelmek visszaadása érdekében:

1. Id. báró briberi Melith György (1580 előtt? – †1638), Melith Pál és Chapy Krisztina fia, báró briberi Melith Péter (†62 esztendőskorában, 1644. október 20.) szabolcsi főispán kállói és szatmári főkapitány testvére. (Melith Péter volt az egyébként, akit 1619-ben Homonnai Drugeth György zempléni főispán alispánnak jelölt, de a protestáns rendek nem fogadták el.) Részt vett Forgách Zsigmond 1611. évi erdélyi hadjáratában. 1633-ban szalai Barkóczy László kállói főkapitánnyá történő beiktatásánál az egyik commissarius. Melith György és Péter telepített 1637-ben minorita szerzeteseket a Bodroghközbe, radi (szlovákul Rad, ma Szlovákia) birtokára, ahol kolostort építtetett számukra.

2. Esetleg ifj. báró briberi Melith György, briberi Melith Péter kállói és szatmári főkapitány fia.[\[38\]](#)

Mladosovith/Mladosevith Horváth Péter tekintélyes felső-magyarországi köznemesi politikus a 17. század elején. Bocskai híve, 1605 novemberében, a korponai országgyűlésen gróf Illésházy István követársává választják, hogy a Bocskait támogató rendek békekötveteléseit vigyék el a bécsi udvar számára. Ettől kezdve a fejedelem egyik követe az 1605–1606 folyamán az udvarral folytatott béketárgyalásokon. Vármegyei táblabíró és több ízben országgyűlési követ.[\[39\]](#)

Nyáry Pál (1550-es évek – 1607. december 24–26.) 1580-tól báró, 1596-ban Eger várának kapitánya, majd részt vett Várad 1598-as védelmében. 1599-től Várad főkapitánya és bihari főispán, 1604-től királyi tanácsos és Bihar mellett ekkor megkapja Kraszna és Közép-Szolnok vármegyék főispánságát. A Bocskai-felkelés idején, 1605. június elején csatlakozott Bocskai Istvánhoz és a fejedelmi tanács tagja és főudvarmestere lett, majd a Habsburgokkal folyó béketárgyalások idején Bocskai biztosa. A neve erdélyi fejedelemjelöltként is felmerült 1607 elején. Jelen van Bocskai temetési menetében. Első felesége enyingi Török Margit, a második 1599 őszétől Várday Kata.[\[40\]](#)

gróf erdődi **Pálffy Kata** (1590. október 17. – 1639/1640 táján). Gróf Pálffy Miklós és Fugger Mária leánya. 1608-tól - az 1605-ben rekatolizált Zemplén vármegyében is birtokos - gróf Forgách Zsigmond nádor harmadik felesége, 1621-től özvegye. Római katolikus vallású arisztokrata, jelentős volt egyháztámogató tevékenysége, birtokain (pl. Sáros vármegyében) komoly rekatolizációs tevékenységet fejtett ki. Barsi, sárosi és zempléni protestánsüldözéseivel, templomelvételeivel, ezek között a garanyi templomával az 1637/38. évi országgyűlés nevesítetten is foglalkozott a protestáns rendek vallásügyi sérelmei között.[\[41\]](#)

Pápai János (1660-as évek eleje – Bukarest, 1740. május). Református köznemes, 1680-ban Odera-Frankfurtban tanult peregrinusként. 1700 körül Bethlen László jószágigazgatója, 1700–1703-ban Bánffy György gubernátor ecsedi uradalmi praefectusa. 1703 júliusában Ecsedről fogolyként kerül Rákóczi udvarába, hogy ott csatlakozva a fejedelemhez, fontos államigazgatási és diplomáciai feladatokat lásson el. Előbb a fejedelem tanácsosa, magyar kancelláriájának direktora, 1705-től a Gazdasági Tanács, majd később az Udvari Gazdasági Tanács tanácsosa, több alkalommal portai, illetve belgrádi követ, hogy aztán 1711-től kövesse a fejedelmet az emigrációba is, majd élete alkonyán, 1738-ban fiának, Rákóczi Józsefnek a generálisa. Anyagilag segítette a pataki kollégiumot.[\[42\]](#)

Pécselyi Király Imre (Pécsely, ? – Érsekújvár?, 1641 körül). Református lelkész, egyházi író, latin-magyar nyelvtankönyv-író (1630: „Abecedarium latino hungaricum...”), teológus, énekszerző-költő, korábban pápai, somorjai, majd 1609–1611 között heidelbergi diák, ekkor írja „Rhetorica” című, korának egyik legnépszerűbb tankönyvét, amelyet először 1612-ben Oppenheimben adnak ki. Heidelbergi tanulmányai után egyébként 1612-ben Marburgban és Oppenheimben Szenci Molnár Alberttel dolgozott együtt. 1609-ben már bizonyosan komáromi rektor, majd 1612/1613–1615 között ismét komáromi rektor, 1615–1621 között ugyanitt lelkész, 1617–1619 között alesperes, 1619-ben a sóki zsinaton megválasztották a Felső-dunamelléki Református Egyházkerület nyolc nagyobb iskoláinak egyik felügyelőjévé, amelyek egyike volt az érsekújvári, ahol teológiát is tanítottak a retorika és logika mellett. 1621-ben menekült el Komáromból Érsekújvárra, ahol Szenci Csene Péter érsekújvári lelkész és felső-dunamelléki református püspök halála után 1622-től az érsekújvári helyőrség református gyülekezete prédikátora volt, itteni szolgálata során megválasztották a komjáti református egyházmegye alesperesévé is. 1635-ben jelent meg Lőcsén „Catechismus azaz A Keresztyén Tudománnak Fundamentomiról és Ágairól valo Rövid Tanítás” című műve, amelyet az érsekújvári lovas és gyalog sereg előjáróinak és az egész keresztyén gyülekezetnek ajánlott. A kötet elején egy üdvözlő vers olvasható, amelyet „a vitézségnek jó hírével, nevével megékesített erős férfiakhoz, az újvári lovas és gyalog sereg előtt járókhoz, sereg-bíró urához, a hadnagyokhoz, vajdákhoz és mind az egész gyülekezetbeli keresztyénekhez, neki jó gazdáihoz és kedves hallgatókhoz” intézett. 1639-ben Nürnbergben jelent meg Rhetoricája harmadik kiadása, ezt követően személyéről írott források már nem ismertek. Halála pontos éve ismeretlen. Lelkeszi tisztében utóda 1642-től Nyikos János, aki 1652–1655 között az egyházkerület püspöke lett.[\[43\]](#)

Pósházi János (Sárospatak, 1628. – Gyulafehérvár, 1686.) Pataki diák, majd 1653-ban az utrechti egyetem hallgatója, ahol teológiát és bölcsészetet tanult. Ezt követően rövid ideig a franeckeri egyetemen tanult. 1657 nyarán lett a pataki kollégium professzora. Az 1660-as években jelentős hitvitázó tevékenységet fejt ki. 1671-ben, amikor Báthori Zsófia elveszi reformátusoktól a Kollégiumot, a diákokkal elmenekül és Gyulafehérvárra megy, ahol I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem uralma alatt kezdi meg újra működését az iskola 1672-ben.[\[44\]](#)

Ráday Pál (Losonc, 1677. július 2. – Pécel, 1733. május 20.) református köznemes, Nógrád vármegyei jegyző a tokaji táborában csatlakozik a fejedelemhez és rögtön egyik bizalmas munkatársa, belső titkára és egyik legfontosabb diplomatája lesz, aki több alkalommal tagja fontos, az európai hatalmakhoz küldött követségeknek. 1704-től az Udvari Tanács tagja, 1705-től az első magyarországi hírlap, a Mercurius Veridicus szerkesztője, 1706-ban az udvari kancellária, 1707-ben az erdélyi kancellária direktora, a Nemes Compania generalauditora, 1709-ben az udvari, az erdélyi és a hadi kancellária direktora. A református egyház egyik leghűségesebb és legbefolyásosabb támogatója, amely abban is megnyilvánul, hogy 1712-től haláláig egyetemes főgondnok és követként a protestánsok érdekeinek védelmével foglalkozott az országgyűléseken 1712–1729 között. Érdekes adalék Zemplén vármegyével való kapcsolatához, hogy erdőbényei extraneus szőlőbirtokosként írták össze 1708-ban.[\[45\]](#)

báró kissenyei **Sennyey István** (? – 1724 körül) Római katolikus vallású, Zemplénben is nagybirtokos arisztokrata. A török elleni visszafoglaló háborúban császári ezredes. A Rákóczi-szabadságharc idején, 1703 nyarán csatlakozik Rákóczihoz. 1703 szeptemberétől generális és tiszántúli főparancsnok 1704. februárig. 1705. szeptember 30-ától szenátor, 1705. október 12-étől a szenátus és a konföderáció kancellárja, 1708-tól Szabolcs vármegye főispáni adminisztrátora, 1711. február 18-tól június 24-ig munkácsi főkommendáns, 1711 tavaszától altábornagy.[\[46\]](#)

Simándi János (? – Olaszliszka, 1653. március 25.) A Sárospataki Református Kollégium diákja, 1622-ben seniorja, 1622-től a sátorlajújhelyi particula rektora, 1624-től a hollandiai Franecker, majd

Leiden egyetemén peregrinus diák. 1626–1630 között a pataki kollégium tanára. 1630-tól sátoraljaújhelyi főprédikátor, 1636-tól helyettes esperes (consenior), 1646. február 7-től haláláig a Zempléni Református Egyházmegye esperese és egyben olaszliszkai lelkész.[\[47\]](#)

Simoni György (? – Szatmár, 1616) korának híres katonája, Dobó Ferenc volt tisztje, 1605–1606-ban Bocskai István híve és sárospataki várkapitánya. E tisztségben maradt addig, amíg a Homonnai Drugeth Györggyel ellenséges viszonyban lévő Rákóczi György át nem engedte Bethlen Gábor erdélyi fejedelem szolgálatába. A fejedelem 1616-ban, a Homonnai Drugeth Györggyel az erdélyi trónért vívott harcokban rá bízta az Erdélyi Fejedelemség nyugati határainak védelmét. 1616. október végén, amikor Homonnai hadvezére, Gombos András betört Erdélybe, Simoni ellene vonult 200 hajdúval, de Gombos Tarcsa faluban rajtaütött és kemény küzdelemben, sebesülten fogságba ejtette. Simonit Szatmár várába vitték Dóczy András főkapitányhoz, ahol nemsokára belehalt sérüléseibe.[\[48\]](#)

Sóti/Solti János, korábban dévai, majd 1659–1669 között sátoraljaújhelyi lelkész. A vármegyénél a sátoraljaújhelyi református egyház és a Zempléni Református Egyházmegye állandó képviselője.[\[49\]](#)

Szendrei György, tállyai református lelkész, az Abaúj-Torna-Sárosi Református Egyházmegye esperese 1668-tól.[\[50\]](#)

Szentpéteri/Sajószentpéteri János (? – Gyulafehérvár, 1680. október 10.). A pataki kollégium diákja, 1642-től a hollandiai francekeri, majd a leideni egyetem hallgatója, 1647-től a pataki kollégium tanára, 1649-től bodrogkeresztúri főprédikátor, majd feltehetően az Ung vármegyei Vinna (szlovákul: Vinné, ma Szlovákia) lelkésze. 1664-től zempléni, majd 1669-től vámosújfalui lelkész, a Zempléni Református Egyházmegye esperese 1669–1672 között. A gyászévtized idején, 1672 után kényszerült erdélyi száműzetésbe, Gyulafehérvárott halt meg és ott is temették el 1680 októberében.[\[51\]](#)

Szepsi W. András, (1603/1604 körül – 1680.) Hazai tanulmányai után 1630-tól a leideni egyetem hallgatója. Hazatérte után 1638-ban tokaji másodlelkész, majd 1644–1657 között ungvári elsőpap, amikor is – a forrásban részletezett módon – Homonnai Drugeth György elűzte. Sárospataki református lelkész 1658–1671 között, innen Báthori Zsófia kergette el, majd Erdélybe menekült és itt halt meg.[\[52\]](#)

Szerdahelyi Pál, zempléni köznemes, 1649 novemberében, mint esküdt (adjunctus juratus assessor) részt vett a török által a zsitvatoroki béke óta elkövetett erőszakoskodások kivizsgálásában. Zemplén vármegye egyik szolgabírája az 1650-es évek elején. 1650. március 22-én választották meg Garay (Garaj) Ferenc szolgabíró helyére.[\[53\]](#)

Tarcali Bogdány Péter, (Tarcal, 1607/1608 – Szatmár, 1674.) A Debreceni Református Kollégium diákja, 1633-tól a leideni egyetem hallgatója. 1636-ban debreceni tanár, 1637-ben másodlelkész Nagyecsedén. 1640-ben aranyosmedgyesi, később, 1654-ig feketeadói lelkész. Ezt követően Szatmár városának református prédikátora, 1656-tól csengeri lelkész, a Szatmári Református Egyházmegye esperese 1658-tól. 1661-től a szatmári várbeli gyülekezet református lelkésze, itt szolgál még 1664-ben is, majd a városi gyülekezet lelkésze.[\[54\]](#)

Tarczali Pál, 1631-től a pataki kollégium diákja, később beregszászi rektor. 1641-től leideni, majd franckeri diák, 1644–1645 között a pataki kollégium tanára. 1645-től gönci, később olaszliszkai lelkész. Részt vesz az 1646. évi szatmárnémeti nemzeti zsinaton. A Zempléni Református Egyházmegye esperese 1653-tól haláláig, 1669-ig.[\[55\]](#)

Tassy/Thassy Balázs, köznemes, Zemplén vármegye „varannói” járásának szolgabírája kb. 1630–1641 között.[\[56\]](#)

Thomae György tarczai, majd péchújfalusi lelkésze, sárosi evangélikus esperes. 1640 előtt pécsújfalusi lelkész, 1640–1649 között tarczai lelkész, közben 1644-ben kisszebeni szlovák („tót”) és előtte pécsújfalusi lelkész. Ismét tarczai pap, amikor 1646-ban, a sárosi evangélikus egyházmegye „senioralis tribiunussá vagyis orátorrá” választotta. 1662. május 8-án választották meg a Sárosi Evangélikus Egyházmegye esperesévé távollétében, július 12-én fogadta el tisztségét és július 28-án, Sáros vármegye közgyűlésén erősítették meg benne. Sárosi, 1663-tól sáros-zempléni evangélikus esperes (senior) 1665-ig. 1665-től alesperes (consenior). 1672-ben már idős ember, amikor elűzték Pécsújfaluból. Ekkor Kisszebenbe ment, itt gróf Otto Ferdinand Teofil Volkra, a Szepesi Kamara elnöke elfogatta, lánkra verte és a szepesi várba záratta, ahol tömlöcéből felhurcolták a vártoronyba és innen a mélybe vetették, a sziklafalakon súlyosan összezúzódtott testű lelkészt végül otthagyták meghalni.[57]

tussaújfalusi **Tussay Gergely** Zemplén vármegyei szolgabíró. Az eddig feltárt források alapján 1649-ben és 1650-ben bizonyosan szolgabíró, az 1650. február 22-ei megyegyűlésen, mint korábbi szolgabírót választják újra szolgabíróvá („Item Egregius Gregorius Tussay antea Judlium, item in Judlium creatus et juravit”). 1658/1659 fordulójáig ő volt a vármegye egyik járásának, lakhelye/birtoka alapján (Tussa, később Tusa, szlovákul Tušice, ma Szlovákia) feltehetően az ú. n. nagymihály-homonnai járás szolgabírója. Ebben az időben rokona, Tussay Jakab töltötte be a vármegye alispáni tisztségét, járásában pedig 1652-ben és 1657–1658-ban Tussay Miklós volt az egyik, Keresztúri István a másik esküdt. Névadó birtoka, Tussa református templommal bíró anyaegyház, 1727-ben lekipásztora Abarai János prédikátor („Joannes Abaraj Tussaiensis Verbi Divini Praedicans”).[58]

tussai/tussaújfalusi **Tussay Jakab** tekintélyes zempléni református köznemes. Zemplén vármegye szolgabírája (1638?/1639–1640), alispánja (1651–1656), országgyűlési követe (1646–1647, 1655) (†1658. január 17.–1659. ? 27. között).[59]

Tussay Márton (1636? – 1729. június 9. – meghalt „életének circiter 93 ... esztendejében”!) Ismert zempléni református köznemesi család sarja, szülei tussai/tussaújfalusi Tussay Jakab Zemplén vármegye szolgabírája, alispánja, országgyűlési követe és vajai Vay Dorottya. Tussay Márton Kazinczy András sógora, felesége Kazinczy Anna. Zemplén vármegyei birtokos, tussaújfalusi földesúr, a faluban rezidenciája (kőháza) van. 1672-ben részt vett a bujdosók első támadásában, de a györkei vereség után bujdosni kényszerült. 1683–1685 között Zemplén vármegye „Nagymihály-homonnai” járásának szolgabírája. A Rákóczi-szabadágharc idején Tussay Márton 1703 őszén a református Szemere Lászlónak, Rákóczi Sáros vármegyei lovas és gyalog hadai kapitányának adjunktusa, 1703 decemberétől bártfai kapitány (commendáns), 1710-ig bártfai harmincados, a család a zempléni birtokain a református egyház patrónusa. Leánya, Anna a szintén tekintélyes református köznemes Galambos Ferencnek Rákóczi szatmári, majd ecsedi commendánsának, tiszántúli vicegenerálisának és szenátorának felesége lett. Halálakor a vármegye első/főtáblabírája („ubi Primarius Tabulae Judriae hujus Comitatus Assessor fuisset”).[60]

Újfalussy Zsigmond több alkalommal volt Sáros vármegye követe Zemplén vármegyéhez, a felső-magyarországi politikai elithez tartozó tekintélyes evangélikus köznemes, Nyírjes (Brezov, ma Szlovákia) evangélikus egyházának patrónusa. 1670-ben az Ásgúton (szlovákul Podhorany, korábban Hašgut, ma Szlovákia) és Lapispatakon (szlovákul Ploské, korábban Kamenný Potok, ma Szlovákia), az evangélikusok és reformátusok között kialakult vallási konfliktus megoldására kiküldött Sáros vármegyei bizottság tagja. 1654–1657 között többször előfordul gróf Rákóczi László környezetében. Részt vett 1665 novemberében az Eperjesi Evangélikus Kollégium megalapítását elhatározó kassai gyűlésen, a Wesselényi-összeesküvésben és az 1670. évi felső-magyarországi nemesi felkelésben, jelen volt Ernst Rüdiger von Starhemberg császári ezredes, tokaji várparancsnok pataki letartóztatásakor. A felkelés összeomlásakor letartóztatták Bártfán, fogságra vetették és perbe fogták, majd birtokainak egy részének átengedése árán 1671 decemberében szabadult. Az általam

eddig megismert 1650–1680-as évekbeli sárosi és zempléni vonatkozású források 1665 előtt egy, 1665-től pedig két (id. és ifj.) Újfalussy Zsigmondot említenek. A források alapján – részletes családfa hiányában – csak feltételezhető, hogy az 1665-ig Újfalussy, 1665-től id. Újfalussy Zsigmondként említett köznemes egy személy lehetett, aki a 16–17. században Zemplén mellett Sárosban is birtokos szilvásújfalusi Újfalussy család sarja, 1664–1665-ben, 1667–1668-ban a zempléni tisztújításokon táblabíróvá választották. A zempléni és sárosi forrásokban említett Újfalussy Zsigmond személyének azonosságára mutat, hogy 1670-ben és 1671-ben zempléni és sárosi birtokokat is konfiskál tőle a kamara, arra azonban semmi nem utal, hogy két id. Újfalussy Zsigmond is bekapcsolódott volna a Wesselényi-összeesküvésbe. Fia, ifjabb Újfalussy Zsigmond 1683-ban volt Sáros vármegye követe Zemplénhez.[\[61\]](#)

Upori Lénárd Istvánval lehet azonos. 1652-től pataki református kollégiumi diák, a pataki kollégium újlaki[\[62\]](#) particula-ja rectora, palágyi[\[63\]](#) református lelkész, idős korában, 1685-től ungi református esperes.[\[64\]](#)

Verécsi S. Ferenc (1607–1660) Sárospataki diák, 1632-ben senior, majd bodrogkeresztúri rektor. 1633-ban a leideni, majd a franeckeri, 1635-től újra a leideni egyetem hallgatója. Angliában is járt. 1636 őszétől sárospataki tanár, 1638 nyarán tállyai lelkész, 1644-ben lett sárospataki főprédikátor és a református kollégium felügyelője. 1654. április 25-én betegség miatt lemondott hivataláról, de maradt ezután is Patakon.[\[65\]](#)

Zebegneyi János, a pataki kollégium tanára, majd tállyai, tokaji, gönci református lelkész, az 1650–1660-as években az abaúji református egyházmegye esperese.[\[66\]](#)

Zichy (I.) István (1616. 09. 18. – 1693. 03. 15.), többek között veszprémi és vázsonyi főkapitány, 1646–1655 között győri magyar vicegenerális, 1655-től báró, 1661-től koronaőr, 1676-tól gróf, Moson vármegye főispánja, királyi főajtónállómester, majd 1690-től tárnokmester. Zichy (II.) István apja.[\[67\]](#)

Zichy (II.) István (†1700. május 4.). Részt vett a török elleni visszafoglaló háborúban, cs. generális-főstrázsamester, zsámbéki főkapitány, 1693-tól koronaőr, 1682-től Szabolcs, 1698-tól Komárom vármegye főispánja, 1691–1699 között győri magyar vicegenerális.[\[68\]](#)

Az életrajzi adattárat összeállította: Oláh Tamás

[\[1\]](#)Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 23–25., 47–48.; Mikulik J.: A Gömöri Ág. Hitv. Evang. Esperesség története 1520–1740. 72–76.; Soós I.: A csíkszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrásy család. 12–43.; Tamás E.: Az Andrásyok és Zemplén. 5–8.

[\[2\]](#)MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 9. Protocollum Comitatus Zempleniensis 1664–1669. 127–129., 417–420., 652–654., 948–949.; IV. 2001. b. Historicorum Tomus XVII. Fasc. 189. No. 60.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. Bánchy Zsigmond zempléni alispán utasítása, hogy Bornemisza Mihály szolgabíró adjon 12 forintot a kassai követségre Szirmay Péternek. Zemplén, 1657. február 27., Baxa István nyugtája arról, hogy ő és követtársa, Szirmay Péter, akik a Kassára a Szepesi Kamarához mentek követségbe, Zemplén vármegyétől útjukra kaptak Bornemisza Mihály szolgabíró által 6–6 forintot. 1657. február 27.; Acta Patakina XIV. 184–190.; Makkai L.: A kollégium története 1654-től 1703-ig. 80.; Pauler Gy.: Wesselényi

Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664-1671. II. 4-9., 43-46., 77., 252., 269., 271., 312-314., 400., 404., 412.; Ulrich A.: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669-71 között). 346-374.

[3]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 7. Protocollum Comitatus Zempleniensis 1649-1664. II.: 101. (301.), 158., 180., 283-284., 320-321.; Prot. 9. 1-2., 127-129., 417-420., 652-654., 948-949.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613-1661. Bánchy Zsigmond zempléni alispán utasítása, hogy Bornemisza Mihály szolgabíró adjon 12 forintot a kassai követségre Szirmay Péternek. Zemplén, 1657. február 27., Baxa István nyugtája arról, hogy ő és követtársa, Szirmay Péter, akik a Kassára a Szepesi Kamarához mentek követségbe, Zemplén vármegyétől útjukra kaptak Bornemisza Mihály szolgabíró által 6-6 forintot. 1657. február 27., Bánchy Zsigmond zempléni alispán nyugtája Tussay Gergely szolgabírótól a vármegye gyalogjainak fizetésére átvett 103 forintról. 1657. május 8., Bánchy Zsigmond zempléni alispán nyugtája a Bornemisza Mihály szolgabírótól fizetésére felvett 122 forintról. 1658. június 25.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 396-397., 439; Horváth H.: Köznemesség és követjárás. 153-164.

[4]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 5. Protocollum Comitatus Zempleniensis 1589-1603. Series Vice Comitum juxta hoc Prothocolon electorum. 2. fol. - e szerint Nagymihályi Bánffy Gotthárd 1603-tól volt alispán, 1183/2., 1185., Prot. 6. Protocollum Comitatus Zempleniensis 1603-1629. 53., 115., 126., 141-142., 156., 77. köt. (Prot. 85.) Protocollum Comitatus Zempleniensis 1782/II. Series Vice Comitum Comitatus Zempleniensis ex eodem Manuscriptu deprompta. 858-862.; Benda K.: A királyi Magyarország tiszti címtára 1607-1608. 285.; Oláh T.: A Bocskai-felkelés forrásai Zemplén Levéltárában. 60-77.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 390-391., 439.

[5]Forgon M.: Gömör-Kishont vármegye nemes családai I. 71-74.; Révész K.: Százéves küzdelem a kassai református egyház megalakulásáért. 1550-1650. 66.; Révész K.: Regeszták a kassai ev. ref. egyház levéltárából (1639-1749). 10.

[6]Forgon M.: Gömör-Kishont vármegye nemes családai I. 71-74.; Kónya A.-Kónya P.: Szlovák reformátusok a XVI-XVIII. században. 124.; Révész K.: Regeszták a kassai ev. ref. egyház levéltárából (1639-1749). 10.; Révész K.: Százéves küzdelem a kassai református egyház megalakulásáért. 1550-1650. 57-61.; Szabó L.: Kassai kálvinista krónika 1644-1944. 26-27.

[7]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 7. I.: 46-49., 133-136., 227-229., II.: 101., 180., 283-287., 408-411.; Prot. 9. 1-6.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613-1661. Beszermeney Péter szolgabíró nyugtája Keresztúri István esküdt számára az ónodi katonák fizetésére felvett 110 magyar forintról. 1657. január 16., Boda Mihály nyugtája a Beszermeney Péter szolgabírótól az ónodi katonák fizetésére felvett 100 magyar forintról. 1657. február 28., Báncsi Márton nyugtája a Beszermeney Péter szolgabírótól felvett 8 forintról, amelyet a vármegye jóvoltából adott át. 1660. február 3., Bay Mihály substitutus notarius (helyettes jegyző) nyugtája arról, hogy Zemplén vármegye megbízásából Beszermeney Péter szolgabíró egy Sárvári István nevű koldusnak egy forintot adott. 1660. március 7., Persi István, Zemplén vármegye egyik mustramestere elismervénye arról, Beszermeney Péter szolgabíró átadott neki „Nemes Vármegye Ónodban lévő Lovasinak” fizetésére 79 forintot. Liszka, 1660. március 30., A Tokajban lakó néhai Csoma Jánosné Olla(?) Ilona elismervénye arról, Beszermeney Péter szolgabíró vett tőle Tokajban

a vármegye parancsára a németek számára, úgy, mint a Collalto és Starhemberg-ezredek számára egy átalag bort 24 forintért. Tokaj, 1660. szeptember 14., Marczibán Mátyás nyugtája arról, hogy a vármegyétől a nádornak ajándékba adott négy hordó borból két hordót nála vett meg Beszermény Péter szolgabíró hordónkénti 24, azaz összesen 48 forintért. Patak, 1660. szeptember 24., Budaházy Zsigmond nyugtája arról, hogy Beszermény Péter szolgabírónak adott két ökröt 16 forintért a németek számára. 1661. január 8.

[8]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Historicorum Tomus V. Fasc. 159. No. 294., IV. 2001. b. Iratok. Loc. 101. No. 475. Rectificatio Portarum Comitatus Zempliniensis. Kb. 1630.; SRK TGYL Dókus-hagyaték. Barkóczy-Bakos-Szentiványi és más családok levéltárai (A báró szalai Barkóczy család levéltára) 1288-1946. Fasc. 19. No. 431., Fasc. 22. No. 518., Fasc. 22. No. 519., Fasc. 23. No. 539., Fasc. 23. No. 544., Fasc. 23. No. 550.; Birtokátruházási megállapodás Lengyelfalva birtokról Bornemissza János fejedelmi tanácsos és felesége, Bay Katalin részére. Bécs, 1625. április 23. Az eredeti forrás jelzete: MNL OL A 57 Libri regii 7. köt. 374-379. E 227 Libri donationum. 6. köt. 56.; Bárói cím adományozása szendrői Bornemissza Jánosnak. Bécs, 1649. december 10. MNL OL A 57 Libri regii 10. köt. 496-497.; Szendrői Bornemissza János felső-magyarországi vicegenerális gróf hadadi Wesselényi Ferenc és felesége, gróf rimaszécsi Széchy Mária javára tett végrendeletének megerősítése. Bécs, 1651. szeptember 12. Az eredeti forrás jelzete: MNL OL A 57 Libri regii 10. köt. 623-625. E 227 Libri donationum. 8. köt. 313.; B. Szabó J.: Bethlen Gábor hadai. 41-76.; Sebestyén M.: Bethlen Gábor levelei. 19-20., 128-135., 139-149.; Bodnár T.: Topográfiai és genealógiai kapcsolatok a kora újkori vég Szendrő városában. 295-341.; Borovszky S.: Szendrő vára. 11., 20.; Kovács S. I.: Szepsi Csombor Márton. (Interneten: <http://mek.niif.hu/05700/05731/html/index.htm> [2] – utolsó letöltés: 2018. április 5.); Mikulik J.: A Gömöri Ág. Hitv. Evang. Esperesség története 1520-1740. 55.; Oláh T.: Csicsva vára a Bocskai-felkeléstől a Thököly-felkelés végéig. 183-186.; Pálffy G.: Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek 273-274.; Révész K.: Százéves küzdelem a kassai református egyház megalakulásáért. 1550-1650. 28-45.; Trócsányi Zs.: Erdély központi kormányzata 1540-1690. 26., 37-38.

[9]MNL BAZML SFL XIII. 1. Elenchus. é. n. [19. sz. eleje]. Fasc. 41. No. 1169. sz. regesztá.; SRK TGYL Dókus-hagyaték. Barkóczy-Bakos-Szentiványi és más családok levéltárai (A báró szalai Barkóczy család levéltára) 1288-1946. Fasc. 35. No. 955., Fasc. 37. No. 1036., Fasc. 38. No. 1094.; Fasc. 42. No. 1212.; Borovszky S.: Szendrő vára. 11., 20.; Csomortány L.: A csetneki evangélikus templom építáriumai. 221-248.; Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. I. rész. 43-76.; Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. II. rész. 179-203.; Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1645. évi hadjárata. 101-135.; Forgón M.: Gömör-Kishont vármegye nemes családai I. 58-60., 136-139. (Itt a családfa pontatlan, mivel hibásan Bornemissza János testvérének és nem leányának írták.); Koroknay Gy.: Kállói kapitányok. 75-77.; Mikulik J.: A Gömöri Ág. Hitv. Evang. Esperesség története 1520-1740. 55-56., 61., 68., 71-72., 86.; Rákóczi László naplója. 16., 45., 86., 229.

[10]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 7. I.: 19-21., 29., 64-66., II.: 180., 283-284., 320-321., 408-410.; Prot. 9. 1-2., 127-129., 417-420., 652-654., 948-949.; IV. 2001. b. Loc. 96. No. 92. „Német katonák kihágásai” Zemplén megyében 1590-1673. (Excessus Militiae Germanicae.) (A Zemplén vármegye területén elkövetett német - valójában nem csak német, de részben magyar és horvát - katonai kihágásokról szóló kötet 1590-1591-ből, 1603-1604-ből, 1660-ból, 1661-ből, 1662-ből és 1673-ból tartalmaz ilyen jellegű forrásokat.) Német és horvát katonák kihágásairól szóló jegyzőkönyv. Kistoronya, 1662. május 19. Bornemissza Mihály szolgabíró volt a vármegye részéről az egyik hivatalos személy, aki a tanúhallgatásokon jelen volt.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613-1661. Bornemissza Mihály Zemplén vármegyei

szolgabíró nyugtája a Bánóczi Andrásról a zempléni megyegyűlésen a 33 gyalog fizetésére átvett 32 forintról. 1647. június 4., Szenci Nagy Pál nyugtája a szenci templom építésére Zemplén vármegye szolgabírájától, Bornemisza Mihálytól felvett 40 forintról. Zemplén, 1648. május 13., Újhelyi Csoma Ferenc nyugtája a Bornemisza Mihály zempléni szolgabírótól az ónodi katonák fizetésére felvett 109 forintról. Zemplén, 1656. november 21., Boda Mihály nyugtája a Bornemisza Mihály zempléni szolgabírótól az ónodi katonák fizetésére felvett 110 forintról. 1657. február 27., Cherney Pál vármegyei jegyző nyugtája a Bornemisza Mihály zempléni szolgabírótól az évi fizetésére felvett 40 forintról. Zemplén, 1657. július 14., Bánchy Zsigmond zempléni alispán nyugtája a Bornemisza Mihály szolgabírótól fizetésére felvett 122 forintról. 1658. június 25., Kéry István nyugtája Zemplén vármegye szolgabírájának, Bornemisza Mihálynak arról a 20 tallérról, amellyel a vármegye megajándékozta. Cselej, 1660. szeptember 20.; No. 487. Megyei számadási nyugták 1661–1683. Bornemisza Mihály, Zemplén vármegyei szolgabíró nyugtája a kassai követségére felvett 15 forint diurnumáról, amelynek alkalmával Wesselényi Ferenc nádor és „Rottal Uram ő Nagyságok” (gróf Johann von Rottal udvari tanácsos) hívták magukhoz a 13 vármegye követeit. Kozma, 1664. július 7.; Barta J.: „Ha Zemplén vármegyét az útas vizsgálja...” 59–62.; Horváth H.: Köznemesség és követjárás. 153–164.; Pauler Gy.: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664–1671. II. 4–9., 11., 43., 78–81., 92., 161., 252., 312–313.; Ulrich A.: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669–71 között). 346–374.

[11]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 6. 98., 106., 327., 364., 422., 466., 496.; Hain G.: Szepességi avagy lőcsei krónika 152.

[12]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 315., 415–416., 420., 679.

[13]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 7. I.: 19–21., Prot. 9. 1–2., 417–420., 652–654., Prot. 10. Protocollum Comitatus Zempleniensis 1669–1695. 14–16., 30–33.; IV. 2001. b. Historicorum Tomus XI. Fasc. 175. No. 1931., Fasc. 175. No. 1932., Fasc. 175. No. 1933., Fasc. 175. No. 1935.; Historicorum Tomus XIII. Fasc. 181. No. 48., Fasc. 181. No. 49., Iratok. Fasc. 216. No. 66., Fasc. 216. No. 76., Index Actorum Historicorum Tom. I. In ordinem Redegit Franciscus Kazinczy. Anno 1831mo. 1214–1777. Fasc. 175. No. 1937. Cherney Paulus Officio Notariatus renunciat, et Acta Officii resignat.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 1. csomó 1560–1701. No. 84. Darnay Péternek levele Cserney Pál Zemplén vármegyei alispánhoz. Zemplén, 1673. szeptember 15., 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. Cherney Pál Zemplén vármegyei jegyző nyugtája a Barankó János vármegyei esküdtől, a fizetésére átvett 65 magyar forintról. Királyhelmece, 1646. november 14.; Fallenbüchl Z. (öá.): Állami (királyi és császári) tisztségviselők. 68.; Horváth H.: Köznemesség és követjárás. 153–164.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 15., 20., 35., 57., 61., 64., 66, 90., 93., 97., 401., 439.

[14]Barta M. J.: Csáky István szatmári főkapitánysága (1661–1670). 719–744.; Domokos Gy.: Újabb adatok; Herepei J.: A Tótfalusi útbaindító Horti István. 123–134.; Oláh T.: A Bodrogköz hadi krónikája 1670–1711. 289–312.

[15]Czegledi P. István In: Zoványi J: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. (Interneten: <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=492> [3] – utolsó letöltés: 2018. május 4.); Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 410., 547., 680.; Pauler Gy.: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664–1671. II. 270., 369.; Trócsányi Zs.: Teleki Mihály

(Erdély és a kurucmozgalom 1690-ig). 78.; Ulrich A.: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669–71 között). 346–374.

[16]Barta M. J.: Egy katolikus főnemes válasza a politikai krízisre: Csáky István szerepe Felső-Magyarországon (1670–1675). 423–438.; Barta M. J.: Csáky István szatmári főkapitánysága (1661–1670). 719–744.; Nagy I.: Magyarország családai III. 67–92.; Pálffy G.: Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek. 274., 285.; Schmidt-Brentano, A.: Kaiserliche und k.k. Generale (1618–1815). 22.

[17]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Index Actorum Historicorum Tom. II. In ordinem Redegit Franciscus Kazinczy. Anno 1831mo. 1214–1777. Fasc. 218. Acta Conventus Széchényiensis 1705 a 12. Septembr. ad 3. Octobr. celebrati.; Lásd továbbá: A szécsényi országgyűlés 1705-ben.; Benda K.: A kollégium története 1703-tól 1849-ig. 87–92.; Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 414–421., 681–682.; Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 97.; Makkai L.: A kollégium története 1654-től 1703-ig. 85–86.

[18]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 285., 301., 398., 425., 697.

[19]SRK TGYL Dókus-hagyaték. Barkóczy-Bakos-Szentiványi és más családok levéltárai (A báró szalai Barkóczy család levéltára) 1288–1946. Fasc. 12. No. 258. Homonnai Bálint, Magyarország fejedelmének tanácsosa és Magyarország főkapitánya, valamint Zemplén vármegye főispánja élethossziglani adománylevele 11 csepelyi (Ungcsepely, szlovákul Čepel', Nagykapos, ma Velké Kapušany várossrésze, Szlovákia) jobbágyról és zsellérről felesége, Rákóczi Erzsébet jó emlékezetéért felesége szolgáló udvarmesterének, Sárközi Istvánnak. Ungvár, 1605. június 5. (Az adománylevél eredeti regesztája: MNL BAZML SFL XIII. 1. Elenchus (eredeti, a család által, feltehetően a 19. sz. elején készítettett segédlet) Fasc. 12. No. 258. „Comes Valentinus Homonnai ex dilectione erga Uxorem suam Elisabetham Rákóczy, eiusque erga se fidelitate Stephano Sárközi ipsius Aulae Magistro in Possessione Czepel Comitatus Ungvariensis ingremiata Undecim Colonos, et Inquilinos, ut in Summa 500 fl. etiam alteri legare possit. Originale sub privato eiusdem Sigillo per extensum ipsius manu scriptum.”; Benda K.: A királyi Magyarország tisztai címtára 1607–1608. 265–325.; Benda K.: Bocskai István székhely nélküli fejedelmi udvara. 334–339.; Iratok Bocskai István és kora történetéhez. 227.; Hangay Z.: Erdély választott fejedelme, Rákóczi Zsigmond. 158–187.; Trócsányi Zs.: Rákóczi Zsigmond (Egy dinasztia születése). 57–110.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 389–391.

[20]Oláh T.: Csicsva vára a Bocskai-felkeléstől a Thököly-felkelés végéig. 188–189.

[21]Uo. 186–188.

[22]Makkai László, Szász Zoltán (szerk.): Erdély története. II. köt. 870–871.; EOE 18. köt. 1683–1686. 32–35., 329–331.; R. Várkonyi Ágnes (szerk.): Magyarország története 1526–1686. 1620.; MNL OL P 1238 Teleki Mihály gyűjtemény 1655–1690 és é. n. In: Bakács István: A Teleki család iratai. 38–91.; Trócsányi Zs.: Teleki Mihály (Erdély és a kurucmozgalom 1690-ig). 295–296., 318–320.; Trócsányi Zs.: Erdély központi kormányzata 1690–1740. 46–47., 127., 196–197., 286–287.; Varga J. J.: Válaszúton. Thököly Imre és Magyarország 1682–1684-ben. 112–113.

[23]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. 77. köt. (Prot. 85.) Series Vice Comitum Comitatus Zempleniensis ex eodem Manuscriptu deprompta. 858–862. (e szerint – tévesen – 1640-ben volt alispán); IV. 2001. b. Historicorum Tomus IX. Credentiales. Fasc. 172. No. 1536., Iratok. Fasc. 236. No. 255.; IV. 2001/p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. Hartay Gábor, Patay Sámuel és Ráskay Ferenc nyugtája a kassai újtukra a vármegye akaratából Bánóczi András szolgabíró által adott 21 forintról. 1644. július 29., Hartay Gábor, Ráskay Ferenc és Patay Sámuel nyugtája a kassai gyűlésre való utazásukra a Bánóczi András által adott 33 forintról. 1644. szeptember 6., Hartay Gábor, nyugtája a második kassai útjára Bánóczi András szolgabírótól felvett 16 forintról. 1644. szeptember 10., Domik Péter szolgabíró nyugtája a zempléni megyegyűlésen Szécsi (Szecei) János deáktól felvett 40 forintról, amelyet rögtön átadott Sztáray László alispánnak esztendei fizetésére. 1644. november 15., Hartay Gábor nyugtája Bánóczi András által beadott, a járásból származó, a porták utáni egy-egy forintból befolyt 88 forintól, amelyet Kassára küldtek. 1645. március 2., Hartay Gábor alispán nyugtája a Bánóczi András szolgabírótól, az újhelyi házánál, lovasok és gyalogosok számára átvett 354 forintról. Újhely, 1645. április 6.; IV. 2005. a. N. Loc. 117. No. 13.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 394–395., 439.; Fejes I.: A sátoraljaújhelyi ev. ref. egyház története 1522–1889-ig. 48–49., 70–71.; Harthay Gábor alispán naplója 1645-ből. I–III.

[24]Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. I. rész. 43–76.; Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. II. rész. 179–203.; Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1645. évi hadjárata. 101–135.; R. Várkonyi Ágnes (szerk.): Magyarország története 1526–1686. 1. köt. 905–906.; Pál-Antal S.: Marosszék önkormányzata a XVII. században. 257–279; Trócsányi Zs.: Erdély központi kormányzata 1540–1690. 28., 105., 360., 393–395.

[25]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Historicorum Tomus IX. Credentiales. Fasc. 172. No. 1560. Sáros vármegye megbízólevele Zemplén vármegye közönségéhez, amely szerint vajai Ibrányi Istvánt és Dobay András vármegyei notariust küldi követként Zemplén vármegye törvényszékére. Eperjes, 1658. június 19.; Hörk J.: A sáros-zempléni ev. esperesség története. 133.; Kónya A.–Kónya P.: Szlovák reformátusok a XVI–XVIII. században. 124.; Rákóczi László naplója. 18., 21., 31–33., 37–38., 40., 44., 90., 150., 162., 186., 188., 205., 214., 219., 223–224., 246., 284–285., 287., 289., 298.; Tóth S.: Sáros vármegye monografiája. I. 332.; Tóth S.: Sáros vármegye monografiája. II. 475–476., 500.

[26]szlovákul Kochanovce, 1948-tól Gálszécs (szlovákul Sečovce, ma Szlovákia) része

[27]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 6. Notarii Inclyti Comitatus ab Anno 1559. 1., 77. köt. (Prot. 85.) Series Notariorum Comitatus Zempleniensis ex eodem Manuscriptu deprompta. 862–866.; IV. 2001. b. Historicorum Tomus IX. Credentiales. Fasc. 171. No. 1441., Fasc. 171. No. 1445., Fasc. 172. No. 1500., Fasc. 172. No. 1502., Fasc. 172. No. 1514., Fasc. 172. No. 1527., Fasc. 172. No. 1532.; Historicorum Tomus XII. Fasc. 179. No. 22. Diaetae Diarium per Michaelem Kacsandy Notarium Comitatus conscriptum. (Kácsándy Mihály vármegyei jegyző és országgyűlési követ saját kezű emlékirata az 1634. és 1642. évi országgyűlésről.); IV. 2001. m. 1. köt. Az 1634., 1642., 1647. és 1649. évi országgyűlésekre vonatkozó iratok 19. századi másolati könyve. 1. Ex Actis Archivi I. Comitatus Zempleniensis signanter Ao. 1634 interventis, ex Fasc. Polit. 179. No. 22. reperibilibus. Készítette: Sztankó László, Zemplén vármegye levéltárnoki segédje, 1830. (1634. évi és 1642. évi országgyűlési „Memoriale” – emlékirat, magyar nyelvű.) 2–9. fol.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. Szikszay István nyugtája. 1628. augusztus 16., Gejőczy László Zemplén vármegyei jegyző nyugtája. Zemplén, január 23., „Kachiandi” Mihály nyugtája a soproni országgyűlésen való részvételéért a vármegyétől, Garai Ferenc

szolgabíró útján kapott pénzről. Zemplén, 1635. március 16., Butkay István zempléni alispán és „Kachiandi” Mihály, pozsonyi országgyűlési követek nyugtája a vármegyétől, Garai Ferenc szolgabíró útján kapott pénzről. Zemplén, 1637. szeptember(?) 7., „Kachiandi” Mihály Zemplén vármegye pozsonyi országgyűlési követe nyugtája az országgyűlésen való fáradozásáért a vármegyétől kapott pénzről. 1638. június 2. (Hátoldalán Butkay István zempléni alispán, 1637/38. évi országgyűlési követ nyugtája a követségükért kapott pénzről. Zemplén, 1638. június 2.), Kachiandi” Mihály nyugtája az esztendei fizetésére, Barankó Jánostól felvett 150 magyar forintról. Gálszécs, 1639. március 26., Kacsiandi” Mihály vármegyei jegyző nyugtája az évi fizetésére, Bánóczi András szolgabírótól felvett 54 forintról. Zemplén, 1640. ? . 7., Kacsiandi” Mihály nyugtája az 1637. évi fizetésére, Bánóczi Andrásról felvett 42 magyar forintról. Terebes, 1644. szeptember 10.; IV. 2005. a. N. Loc. 117. No. 13.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 279., 394–395.; Zsilinszky M.: Az 1637/8-ki pozsonyi országgyűlés történetéhez. 8., 12–15.; Dongó Gy. G.: Harthay Gábor alispán naplója 1645-ből. III. 58–60.

[28]szlovákul Pavlovce nad Uhom, ma Szlovákia

[29]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 301., 706.

[30]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Historicorum Tomus XXI. Fasc. 195. No. 84.; V. 272. a. 1. köt. Tarcal mezőváros jegyzőkönyve 1606–1747. 1666. november 8-ai bejegyzés. A Zemplén vármegyében, Sárospatakon lakó nemzeti Kazinczy Péter ellentmondása apósa (ipa) Makay Szőcs Tamás, felesége, Makay Szőcs Kata és gyermeke nevében. 377.; ŠAP Šarišská župa (Sáros vármegye) 1561–1789. III. B. Acta politica. b. Spisy. Inv. č. 271. 52. doboz. 1677. 11/pol/1677. Zrínyi Ilona levele Sáros vármegye közönségéhez arról, hogy „böcsületes főrenden levő szolgánkat” Kazinczy Pétert küldte a sárosi széképítésre, kérve a megyét, hogy Kazinczyval mindenben együttműködve járjanak el a tisztújításkor. Munkács vára, 1677. január 4.; Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 222., 441.; Herner J.: Kazinczy András naplója. 161–171.; Künstlerné Virág Éva: Közélet és privát szféra eseményei Kazinczy András naplójában. In: Turul. 87. köt. 2014. 2. füzet. 48–54.; Oláh T.: Adalékok Sáros vármegye Rákóczi-szabadságharc kori katonai archontológiájához. Bártfa helyőrségparancsnokai. 174–178; Váczy J.: Kazinczy Ferencz és kora. I. 10., 32–39.; R. Várkonyi Ágnes; Zrínyi Ilona. „Európa legbátrabb asszonya” 110–112.

[31]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Historicorum Tomus IX. Credentiales. Fasc. 172. No. 1576.; Benczédi L.: A Thököly-felkelés társadalmi és politikai alapjai. 9–22.; Magyarország története 3/2. (1985): 1162., 1203., 1332., 1339., 1832.; Pauler Gy.: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664–1671. II. 94., 161., 252., 417.; Trócsányi Zs.: Teleki Mihály (Erdély és a kurucmozgalom 1690-ig). 51., 57., 121., 166–170., 181–182., 185., 190., 248.; Ulrich A.: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669–71 között). 360–361., 372., 374.

[32]Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 223.; Nagy I.: Magyarország családai VI. 144–150.; Tóth S.: Sáros vármegye monográfiája. I. 210–219., 342–349.

[33]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 449–450., 711.

[34]1647. évi LXXXII. tc. Kassa város biráját, Nyereghgyártó Andrást és tanácsosait: Keviczky Jánost,

meg Miskolczt Gergelyt, az ország nádor ura üggyöntőlegesen idézze; és a pert ezek ellenében törvényesen be kell fejezni.; H. Németh I.: Várospolitikai és gazdaságpolitika a 16-17. századi Magyarországon. 1. köt. 173., 506., 2. köt. 206-209.; Révész K.: Százéves küzdelem a kassai református egyház megalakulásáért. 1550-1650. 59-82.

[35]Ld. Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 253.

[36]MNL BAZML SFL IV. 2001. p. Lajstromozatlan, évrendezett vegyes közgyűlési iratok. 13. csomó. 16-18. század. 17. század. Madarasi János varannói magyar református prédikátor kérelme Zemplén vármegyéhez a háborúban elpusztult felsőizsápiek és visnyóiak adóterheinek könnyítése, a régebbi adózási szokások visszaállítása érdekében. Varannó, 1645. július 16., Madarasi Magyar János varannói prédikátor kérelme Zemplén vármegyéhez öccse, a Kassán lakó nemes és vitézlő Madarasi Magyar György érdekében, akinek az agarai egy südő nyulat elfogtak és ezért Keviczki János kassai polgár a kassai bíróval, mint tolvajt elfogatta és egy hétig fogságban tartotta. é. n. [1645-1648 körül]; Ld. Acta Patakina XXI. 119., 126-127., 130, 139., 210-211.; Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 280.

[37]Nagygéres, ma: Veľký Horeš (Szlovákia)

[38]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Iratok. Loc. 101. No. 475.; Adamczyk, Bogdan: A minorita rend újjáéledése a török kiűzése után. (Interneten: http://mkdsz.hu/content/view/33018#_ftnref28 [4], utolsó letöltés: 2018. március 10.); Borbély Z.: Egy konvertita főúr Felső-Magyarországon: Homonnai Drugeth György. 370-387.; Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. 16., 27-29., 36-37., 46., 70., 74-75., 78., 82., 86., 89., 99-102., 104., 109., 112., 120-122., 126-127., 135-136., 140-141., 307.; Koroknay Gy.: Kállói kapitányok. 65-66.; Lukcsics P.: A Briberi Melith-család genealógiája. 97-98.; Nagy I.: Magyarország családai VII. 411-412.; Pálffy G.: Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek. 257-288.; A Pálóczi Horvát család naplója 1622-1790. 195.; Szirmay Antal: Szatmár vármegye I. 199., Szirmay Antal: Szatmár vármegye II. 111-112., 117., 126.

[39]Iratok Bocskai István és kora történetéhez. 192-204.; Nagy I.: Magyarország családai V. 153.; Nemes E.: Az 1606-iki bécsi békekötés létrejöttének története. 1. 1-23.; Nemes E.: Az 1606-iki bécsi békekötés létrejöttének története. 2. 33-56.; Nemes E.: Az 1606-iki bécsi békekötés létrejöttének története. 3. 82-88.; R. Várkonyi Ágnes (szerk.): Magyarország története 1526-1686. 873.

[40]Hangay Z.: Erdély választott fejedelme, Rákóczi Zsigmond. 123., 158., 171., 178-179.; Benda K.: Nyáry Pál és Várday Kata levelezése. 7-9., 44.; Pálffy G.: A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században. 170., 270-273., 275., 369-370., 373.

[41]Életével kapcsolatosan ld. Báthory O.: „Csak egy tánc volt...” Forgách Zsigmondné Pálffy Katalin és a kassai vértanúk. 37-46.; Zsilinszky M.: Az 1637/8-ki pozsonyi országgyűlés történetéhez. 21-26.

[42]Ld. Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 328.; Ladányi S.: A sárospataki és debreceni kollégium a Rákóczi-korban. 323-325.

[43]Ld. Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 394., 397., 732.;

RMKT. 2.: 250–280.; Thury E.: A Dunántúli Református Egyházkerület története. I. köt. 147., 157., 208., 251., 268., 338–340., 346., 405–406., 410., 414–415., 426–427., 489–490., 495–496., 514–515.; Pécselyi Király Imre. In: Zoványi J.: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon.; Vasáry D.: Péczeli Király Imre élete és énekei. 4–17.; Zoványi J.: A magyarországi protestantizmus története 1895-ig. I. 230.; Zsilinszky M.: Az 1637/8-ki pozsonyi országgyűlés történetéhez. 23–24.

[44] Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 100., 315., 414–421., 734–735.; Makkai L.: A kollégium története 1654-től 1703-ig. 80–86.

[45] MNL BAZML SFL IV. 2005. a. E. Loc. 118. No. 32. Extraneorum vineas in hoc Comitatu possidentium Conscriptiones limitationes Dicationes 1708.; Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 351–352.; Köpeczi – R. Várkonyi: II. Rákóczi Ferenc. 181., 188–189., 214–215., 219., 264–273., 349–350., 387–389., 488., 696.

[46] Ld. Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 380–381.

[47] Acta Patakina XXI. 159.

[48] Détsky M.: Sárospatak vára. 127–129.; Nagy L.: Hajdúvitézek. 209–211.

[49] Fejes I.: A sátoraljaújhelyi ev. ref. egyház története 1522–1889-ig. 68–90.; Acta Patakina XXI. 318., 344., 359.; Debreczeni Ember Pál (2009): 421–422., 741.

[50] Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 409., 749.

[51] Acta Patakina XXI. 361.; Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 413–414., 419–421., 750.

[52] Ld. Szepsi W. András. In: Zoványi J.: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. (Interneten: <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=2805> [5] – utolsó letöltés: 2018. március 1.); Acta Patakina XXI. 285., 374.; Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 421., 750.

[53] MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 7. l.: 26., 29.; IV. 2001. b. Iratok. Turcicae res. Fasc. 231. No. 390. Turcarum excessus, 1649; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. Révész Ádám elismervénye arról, hogy Szerdahelyi Pál szolgabírótól átvett Zemplén vármegye katonáinak fizetésére 83 forintot. Sátoraljaújhely, 1653. július 2., Révész Ádám elismervénye arról, hogy Szerdahelyi Pál szolgabírótól átvett Zemplén vármegye katonáinak fizetésére 83 forintot. Sátoraljaújhely, 1653. szeptember 31., Klobusiczky András nyugtája Szerdahelyi Pálnak az Ónodon lévő katonák fizetésére átvett nyolcvan forintról. Sárospatak, 1653. november 30., Szenthe András nyugtája arról, hogy Lácza András deák, Zemplén vármegyei szolgabíró, Szerdahelyi Pál által az ónodi katonák januári fizetésére átadott neki 45 forint készpénzt. Sárospatak, 1653. december 30., Szenthe András nyugtája arról, hogy nemzetes Szerdahelyi Pál Zemplén vármegyei szolgabíró, az ónodi katonák januári fizetésére átadott neki 76 forintot.

Sárospatak, 1653. december 30.

[54]Életrajzi adatait ld. Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 435–438., 756.

[55]Acta Patakina XIV. 198–199.; Acta Patakina XXI. 219.; Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 290–302., 414., 756.

[56]MNL BAZML SFL IV. 2001. b. Iratok. Loc. 101. No. 475., Fasc. 231. No. 385. Turcicarum excessus investigari jubentur. Zemplén, 1641. április 17.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. csomó. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. „Kálnásy” Gergely nyugtája a „Tasy Balázs szolgabírótól kapott két havi, összesen 100 forint „személypénzről”. Gálszécs, 1638. december 12. „Kálnásy” Gergely nyugtája a „Tasy Balázs szolgabírótól a katonák fizetésére felvett 63 forintról. Keresztúr, 1638. december 12. Ráskay Ferenc nyugtája a „Tasy” Balázstól a katonák (azaz lovasok) és gyalogok fizetésére felvett 90 és 108, valamint a saját fizetésére felvett 10(?) forintról. 1639. február(?) 5., „Kálnásy” Gergely nyugtája a „Tasy” Balázs szolgabírótól a Zemplén vármegye lovasainak fizetésére felvett 55 forint hópénzről. Keresztúr, 1639. október 9., „Kálnásy” Gábor nyugtája a „Thassy” Balázs szolgabírótól felvett 25 forintról, amely egy része volt a vármegye által neki adott 100 magyar forintnak. Zemplén, 1640. március 6., Szalai Barkóczy Ferenc zempléni alispán nyugtája a Tahsi Balázs szolgabírótól az ónodi hatvan lovas fizetésére felvett 33 forintról és a „Budaházi uram”, valamint vicehadnagya fizetésére felvett 45 forintról. Imreg, 1640. július 10.

[57]Hörk J.: A sáros-zempléni ev. esperesség története. 65–69., 83–84., 131., 133., 138–140., 212., 225–226.

[58]MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 7. I.: 23., 29., II.: 125–130.; IV. 2001. p. Mondy Miklós által rendezett iratok. 8. cs. No. 486. Megyei számadási nyugták 1613–1661. Benne: Tussay Jakab alispán nyugtája az esztendei fizetésére a Tussay Gergely járásában lévő esküdttől, Tussay Miklóstól felvett 25 forintról. 1652. július 20. Thomas és Georgius Matkoczy nyugtája a „Cassai helvetica Confession levő templom” építésére Tussay Gergelytől felvett összegről. 1653. március 12., Bocskay István főispán nyugtája a Keresztúri Istvántól, „szolgabíró Tussay Gergely Uram” esküdtjétől Pap István diósgyőri kapitány fizetésére átvett 30 forintról. 1657. május 29., Somlai György nyugtája a Tussay Miklóstól, „Tussay Gergely Uram Processusából” való egyik esküdttől az ónodi katonák október 1-jén járó fizetésére felvett 150 forintról. 1657. november 29., Tussay Gergely nyugtája a Laczai Andrásztól átvett 35 forintról. 1657. december 17., Tussay Jakab nyugtája a gróf Homonnai Drugeth Györgyhöz, Sepsi András ungvári prédikátor üldöztetése ügyében „és az kajnyai falu végett” küldött vármegyei követségükre átvett 20 forintról. 1658. január 17., Rozgonyi György, nemzetes Bosnyák Péter tussaujfalusi gondviselője nyugtája a Tussay Gergelytől, Zemplén vármegye egyik szolgabírájától felvett pénzről. Tussa, 1658. február 8., Szentiványi Mihály és Farkas László nyugtája a Tussay Gergelytől a katonák fizetésére felvett 127 forintról. 1658. november 16.; IV. 2008/f. Loc 113. No. 236. A Tussay Márton és pécsújfalusi Péchy György közötti hatalmaskodási ügyben felvett tanúkihallgatási jegyzőkönyv. Tussaujfalva, 1727. augusztus 7.; SRK TGYL Dókus-hagyaték. Barkóczy–Bakos–Szentiványi és más családok levéltárai (A báró szalai Barkóczy család levéltára) 1288–1946. Fasc. 35. No. 979. Tussay Gergely Zemplén vármegyei szolgabíró és Borsy Mihály Zemplén vármegyei esküdt által Tussaujfaluban felvett collateralis attestatio. 1649. október(?) 26.; Oláh T.: Adalékok Sáros vármegye Rákóczi-szabadságharc kori katonai archontológiájához. Bártfa helyőrségparancsnokai. 174–175.; Ugrai J. (szerk.): A Tiszánineni Református Egyházkerület

lelkészei. 260.

[59]Oláh T.: Adalékok Sáros vármegye Rákóczi-szabadságharc kori katonai archontológiájához. Bártfa helyőrségparancsnokai. 174-175.

[60]Uo. 174-178.; Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? 153-154., 222., 441.

[61]MNL OL E 156. Fasc. 30. No. 43. Inventarium Újfalussy Zsigmond konfiskált zempléni javairól. 1670. szeptember 12., Fasc. 30. No. 44. Inventarium Újfalussy Zsigmond konfiskált zempléni javairól. 1672. február., Fasc. 30. No. 46. Conscriptio néhai id. Újfalussy Zsigmond zempléni birtokairól. 1686. június 4., Fasc. 37. No. 43. Extractus a felső-magyarországi lefoglalt birtokokról. 1671. november 16., Fasc. 107. No. 19. Conscriptio ifj. Újfalussy Zsigmond sárosi birtokairól. 1685. június 23.; MNL BAZML SFL IV. 2001. a. Prot. 9. Protocollum Comitatus Zempleniensis 1664-1669. 1-2., 127-129., 652-654., 948-949.; IV. 2001/b. Historicorum Tomus IX. Credentiales. Fasc. 172. No. 1493., Fasc. 173. No. 1616., Fasc. 173. No. 1650.; Historicorum Tomus X. Credentiales. Fasc. 173. No. 1706., Fasc. 173. No. 1743.; IV. 2008/d. Loc. 53. No. 9., No. 10.; IV. 2008. f. Loc. 114. No. 16., No. 17., No. 18., No. 19., No. 21., No. 22., No. 23., No. 24., No. 25.; Horváth H.: Köznemesség és követjárás. 153-164.; Hörk J.: A sáros-zempléni ev. esperesség története. 65., 124., 287., 337-338.; Hörk József: Az eperjesi iskola történetének III-ik időszaka. I. 1-27.; Kónya A.-Kónya P.: Szlovák reformátusok a XVI-XVIII. században. 125.; Pauler Gy.: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664-1671. I. 305., Pauler Gy.: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664-1671. II. (1876): 4-9., 94-95., 163., 269., 271., 314., 391., 402-404., 412.; Rákóczi László naplója. 16-18., 38-39., 58., 65-66., 118., 254., 280-283., 288.; Tóth S.: Sáros vármegye monografiája. II. 438., 448-449.; Ulrich A.: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669-71 között). 370.

[62]Bodzásújlak (Zemplén vármegyei mezőváros, szlovákul Novosad, ma Szlovákia)

[63](az Ung vármegyei Palágy, később Palágykomoróc, ukránul Паладь Комаривци/Palagy Komarivci/Palad' Komarivtsi, ma Ukrajna)

[64]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 425., 765.; Hörcsik R.: A Sárospataki Református Kollégium diákjai 1617-1777. 31., 45., 84.

[65]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 769.

[66]Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. 409., 419-421., 772-773.; Abaúji ref. egyházmegye. In: Zoványi J: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. (Interneten: <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=7> [6] - utolsó letöltés: 2018. május 4.)

[67]Nagy I.: Magyarország családai XII. 372., 382-384.; Pálffy G.: Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek. 278.; Schmidt-Brentano, A.: Kaiserliche und k.k. Generale (1618-1815). 114.

[68]Nagy I.: Magyarország családai XII. 372., 382-384.; Pálffy G.: Kerületi és végvidéki főkapitányok

és főkapitány-helyettesek. 278.; Schmidt-Brentano, A.: Kaiserliche und k.k. Generale (1618-1815).
114

A fentiekben közzétett adattár megjelent: **Forrásaink a reformációról - Dokumentumok az MNL Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárból. (Szerk.: Oláh Tamás.) Bp., 2018. 132-160.**

A kötethez és a téma kutatásához felhasznált és ajánlott szakirodalom:

Forráskiadványok, forrásközlések, forrásismertetések

Acta Patakina

Acta Patakina XIV. = Dienes Dénes (szerk.): A Rákóczi-család a Sárospataki Református Kollégiumban őrzött dokumentumok tükrében. Sárospatak, 2003. (Acta Patakina XIV.)

Acta Patakina XXI. = Dienes Dénes (szerk.): Zempléni vizitációk 1629-1671. Miskolci Csulyak István zempléni esperes és hivatali utódainak feljegyzései. Sárospatak, 2008. (Acta Patakina XXI. Redigit Dionysios Dienes.)

AZT

Adalékok Zemplén Vármegye Történetéhez

Dongó Gy. G.: Adatok a homonnai ev. ref. egyház történetéhez. = Adatok a homonnai ev. ref. egyház történetéhez. Közli: Dongó Gyárfás Géza. In: Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez. II. köt. III. évf. 10. sz. Sátoraljaújhely, 1897. október 1. 319-320.

Dongó Gy. G.: II. Rákóczi György temetési meghívója. = Báthory Zsófia levele, melyben értesíti Zemplén-vármegye rendeit, hogy II. Rákóczi György fejedelemnek „siralmas földbe takarítása” Sárospatakon 1661. évi, április hó 24-én lesz. Közli: Dongó Gyárfás Géza. In: Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez. VI. köt. VII. évf. 1. sz. Sátoraljaújhely, 1901. január. 19-20.

Dongó Gy. G.: A vármegyei levelestár autográf-gyűjteményéből. = A vármegyei levelestár autográf-gyűjteményéből. Közli: Dongó Gyárfás Géza. In: Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez. XI. köt. XII. évf. 1-2. sz. Sátoraljaújhely, 1910. január-február. 50-52. (Közli benne Bethlen Gáborné Károlyi Zsuzsanna Magyarország választott királynéja, Erdély fejedelemasszonya 1621. március 22-ei levelét, II. Rákóczi György 1646. június 13-ai levelét és Lorántffy Zsuzsanna 1655. április 10-ei levelét, amelyeket Zemplén vármegye közönségéhez írtak.)

Dongó Gy. G.: Harthay Gábor alispán naplója 1645-ből. I-III. = Harthay Gábor alispán naplója 1645-ből. Közli és jegyzetekkel ellátta: Dongó Gyárfás Géza. In: Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez. I. folytatás. XV. köt. XVI. évf. 7-10. sz. Sátoraljaújhely, 1910. július-október. 214-218., II. folytatás. XV. köt. XVI. évf. 11-12. sz. Sátoraljaújhely, 1910. november-december. 328-329., III. folytatás. XVI. köt. XVII. évf. 1-4. sz. Sátoraljaújhely, 1911. január-április. 58-60.

Visegrádi J.: A Rákóczi család levelei I-II. = A Rákóczi család levelei. Közli: Visegrádi János. In: Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez. I. folytatás. XVI. köt. XVII. évf. 1-4. sz. Sátoraljaújhely, 1911. január-április. 33-48., II. folytatás. XVI. köt. XVII. évf. 5-8. sz. Sátoraljaújhely, 1911.

május–augusztus. 159–161.

Visegrádi J.: Wesselényi levelei I–III. = Wesselényi levelei. Közli és jegyzetekkel ellátta: Visegrádi János. In: Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez. I. folytatás. XIV. köt. XV. évf. 8–11. sz. Sátoraljaújhely, 1909. augusztus–november. 272–301., II. folytatás. XV. köt. XVI. évf. 1–3. sz. Sátoraljaújhely, 1910. január–március. 33–64., III. folytatás. XV. köt. XVI. évf. 4–6. sz. Sátoraljaújhely, 1910. április–június. 134–149.

Benda K.: Nyáry Pál és Várday Kata levelezése. = Benda Kálmán: Nyáry Pál és Várday Kata levelezése. Kisvárdai Vármúzeum Kiadványai 7. Felelős szerk.: Makay László

Debreceni E. P.: A magyarországi és erdélyi református egyház története. = Debreceni Ember Pál: A magyarországi és erdélyi református egyház története. Ford.: Botos Péter. Sárospatak, 2009.

Dienes D. (szerk.): Református egyház-látogatási jegyzőkönyvek. 16–17. század. = Református egyház-látogatási jegyzőkönyvek. 16–17. század. Szerk.: és az utószót írta: Dienes Dénes. Bp., 2001. (Milleneumi magyar történelem. Források. Sorozatszerk.: Benda Gyula, Bertényi Iván, Pótv János)

EOE = Erdélyi Országgyűlési Emlékek

EOE 18. köt. 1683–1686. = Szilágyi Sándor (szerk.): Monumenta Comitania Regni Transylvaniae. Erdélyi Országgyűlési Emlékek. Történeti bevezetésekkel. 18. köt. 1683–1686. Bp., 1895. (Monumenta Hungariae Historica. Magyar Történelmi Emlékek. Harmadik Osztály. Országgyűlési Emlékek. Bp., 1895.) (Interneten: https://library.hungaricana.hu/hu/view/MonHunHist_3_Comitalia_B_Er_18_1... [7])

Hain G.: Szepességi avagy lőcsei krónika = Szepességi avagy lőcsei krónika és évkönyv a kedves utókor számára. Öá.: Hain Gáspár. A kötetet szerk., jegyzetekkel ellátta és az utószót írta: Véber Károly. Szakmailag ellenőrizte: Zimányi Vera. Bp., 1988. (Magyar Hírmondó. Sorozatszerk.: Sebestyén Lajos, Szalay Károly) 166

Herner J.: Kazinczy András naplója. = Herner János: Kazinczy András naplója. In: Lymbus. Művelődéstörténeti Tár. II. (Szerk.: Monok István – Petneki Áron.) Szeged, 1990. 161–171.

Hőgye I.: Kazinczy Ferenc metszetgyűjteménye Zemplén Levéltárában. = Kazinczy Ferenc metszetgyűjteménye Zemplén Levéltárában. Gyűjtötte és öá.: Hőgye István. Szerk.: B. Balsai Jolán. I–II. sorozat. Sátoraljaújhely, 1992.

Hörccsik R.: A Sárospataki Református Kollégium diákjai 1617–1777. = Hörccsik Richárd: A Sárospataki Református Kollégium diákjai 1617–1777. Sárospatak, 1998.

Iratok Bocskai István és kora történetéhez. = Iratok Bocskai István és kora történetéhez. A forráskiadvány bevezető tanulmányát és az adattárat készítette: Nagy László. Debrecen, 2005. (Bocskai-szabadságharc 400. évfordulója. VI. Sorozatszerk.: Nyakas Miklós.)

Kazinczy F.: Tudósítások a Rákóczy-ház Genealógiai ismertetének megigazítására, kibővítésére. = Kazinczy Ferenc: Tudósítások a Rákóczy-ház Genealógiai ismertetének megigazítására, kibővítésére. In: Felső-Magyarországi Minerva Folyó-írás. II. évf. 1826. 4. negyed. 11. füzet. Kassa, 1826. november. 941–960. (Interneten: <http://fulltext> [8].
lib.unideb.hu/journals/bin/tibi.cgi?fi=minerva&ev=1826&sz=04)

Levéltári leltárak

Bakács István: A Teleki család iratai. = A Teleki család iratai. Repertórium. Óá.: Bakács István. Bp., 1970. (kézirat) (Levéltári leltárak. 49.)

Lukcsics P.: A Briberi Melith-család genealógiája. = Lukcsics Pál: A Briberi Melith- család genealógiája. In: Turul 44. köt. 3–4. sz. Bp., 1930. 97–98. (Interneten: <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Turul-turul-1883-1950-1/1930-> [9] 1617E/1930-34-16355/vegyes-1643E/a-briberi-m-lith-csalad-genealogiaja-1647C/)

Oláh T.: Egy érsekújvári református gyülekezeti forrás 1640-ből. = Oláh Tamás: Egy érsekújvári református gyülekezeti forrás 1640-ből. In: Egyháztörténeti Szemle. XVIII. évf. 2017. 4. szám. Dokumentumok. 129–137. (Interneten: http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/szemle17_4-teljes.9.pdf [10])

Oláh T.: Egy levél Bocskai fejedelem temetési menetéből. = Oláh Tamás: Egy levél Bocskai fejedelem temetési menetéből, avagy adalék a 17. század eleji magyar református politikai elit belharcaihoz. In: Magyar Nemzeti Levéltár „Reformáció MNL” honlapja. Közzétéve: 2017. február 14. (Interneten: <http://reformacio.mnl.gov.hu/> [11]
egy_level_bocskai_fejedelem_temetesi_menetebol_avagy_adalek_a_17_szazad_eleji_magyar_reformatus)

Oláh T.: Kistoronya = Oláh Tamás: A kistoronyai református templom építésének segélyezése. In: Világosító lámpás. Tanulmányok a 60 éves Győri L. János tiszteletére. Főszerk.: Fazakas Gergely Tamás. Debrecen, 2018. 235–245.

Oláh T.: Nyárádselye = Oláh Tamás: Nyárádselye református templomának segélyezése. In: Magyar Nemzeti Levéltár „Reformáció MNL” honlapja. Közzétéve: 2017. június 22. (Interneten: http://reformacio.mnl.gov.hu/nyaradselye_reformatus_templomanak [12] segelyezese)

Oláh T.: Egy sárospataki református fejedelmi temetés meghívója. = Oláh Tamás: Egy sárospataki református fejedelmi temetés meghívója. In: Magyar Nemzeti Levéltár „Reformáció MNL” honlapja. Közzétéve: 2016. december 23. (Interneten: http://reformacio.mnl.gov.hu/egy_sarospataki_reformatus_fejedelmi_temete... [13])

Oláh T.: Szenc református templomának segélyezése 1648-ból. = Oláh Tamás: Szenc református templomának segélyezése 1648-ból. In: Magyar Nemzeti Levéltár „Reformáció MNL” honlapja. Közzétéve: 2016. szeptember 13. (Internetes elérhetősége: http://reformacio.mnl.gov.hu/szenc_reformatus_templomanak_segelyezese_16... [14])

A Pálóczi Horvát család naplója 1622–1790. = A Pálóczi Horvát család naplója 1622–1790. Közli és előszóval ellátta: Szopori Nagy Imre. In: Magyar Történelmi Évkönyvek és Naplók a XVI–XVIII. századokból. Bp., 1881. (Monumenta Hungariae Historica. Magyar történelmi emlékek. Második osztály: Írók. Harmincegyedik köt.) 185–300.

Rákóczi László naplója. = Rákóczi László naplója. A naplót feltárta, közléteszi és a jegyzeteket írta: Horn Ildikó. Szaklektorálta és az utószót írta: R. Várkonyi Ágnes. Bp., 1990. (Magyar Hírmondó. Sorozatszerk.: Sebestyén Lajos, Szalay Károly)

Bánkúti I.: A Rákóczi-szabadságharc dokumentumai 1708–1709. = A Rákóczi-szabadságharc dokumentumai Abaúj-Torna, Borsod, Gömör-Kishont és Zemplén vármegyékből 1708–1709. Öá.: Bánkúti Imre. Szerk.: Dobrossy István. Miskolc, 2003.

Dienes Dénes (szerk.): Református egyházlátogatási jegyzőkönyvek = Református egyházlátogatási jegyzőkönyvek 16–17. század. Szerk. és az utószót írta: Dienes Dénes. Bp., 2001. (Millenniumi magyar történelem. Források. Sorozatszerk.: Benda Gyula, Bertényi Iván, Pótó János.)

RMKT

Régi Magyar Költők Tára

RMKT 2. = Régi Magyar Költők Tára. XVII. század. 2. Pécselyi Király Imre, Miskolczi Csulyak István és Nyéki Vörös Mátyás versei. Sajtó alá rendezte: Jenei Ferenc, Klaniczay Tibor, Kovács József és Stoll Béla. Bp., 1962. (Régi Magyar Költők Tára. XVII. század. Szerk.: Klaniczay Tibor és Stoll Béla.)

Révész K.: Regeszták a kassai ev. ref. egyház levéltárából (1639–1749). = Regeszták a kassai ev. ref. egyház levéltárából (1639–1749). Ismerteti: Révész Kálmán. Bp., 1906.

Sebestyén M.: Bethlen Gábor levelei = Bethlen Gábor: Levelek. Válogatta, bevezetővel és jegyzetekkel ellátta: Sebestyén Mihály. Bukarest, 1980. (Téka. Sorozatszerk.: Benkó Samu – Deák Tamás – Szabó Attila)

A szécsényi országgyűlés 1705-ben. = A szécsényi országgyűlés 1705-ben. Csécsi János naplója Kazinczy Ferenc hites másolatában, a magyar fordítással, továbbá az országgyűlés dokumentumaival, valamint R. Várkonyi Ágnes tanulmányával. Szerk.: Praznovszky Mihály. Szécsény, 1995.

Ugrai J. (szerk.): A Tiszáninneri Református Egyházkerület lelkészei. = A Tiszáninneri Református Egyházkerület lelkészei. A kezdetektől a Milleniumig. Adattár. Szerk.: Ugrai János. Sáropatak – Tiszaújváros, 2005.

Vadász V.: Ecsedi Báthory István végrendelete 1603. = Ecsedi Báthory István végrendelete 1603. Bevezetéssel közreadja: Vadász Veronika. Szeged, 2002. (Fiatal Filológusok Füzetei. Korai újkor 1.)

Szakirodalom

Adamczyk, Bogdan: A minorita rend újjáéledése a török kiűzése után. = Adamczyk, Bogdan: A minorita rend újjáéledése a török kiűzése után. (Interneten: http://mkdsz.hu/content/view/33018#_ftnref28 [4])

Barta J.: „Ha Zemplén vármegyét az útas vizsgálja...” = Ifj. Barta János: „Ha Zemplén vármegyét az útas vizsgálja...” Gazdálkodás és társadalom Zemplén megyében a 18. század végén. Debrecen, 2009. (Speculum Historiae Debreceniense 3. A Debreceni Egyetem Történelmi Intézete Kiadványai. Sorozatszerk.: Papp Klára.) (Interneten: http://tortenelem.unideb.hu/oktatok/barta_zemplenszoveg.pdf [15])

Barta M. J.: Egy katolikus főnemes válasza a politikai krízisre: Csáky István szerepe Felső-Magyarországon (1670–1675). = Barta M. János: Egy katolikus főnemes válasza a politikai krízisre: Csáky István szerepe Felső-Magyarországon (1670–1675). In: Od reformácie po založení cirkvi. K 400. výročiu synody v Spišskom Podhradí. A reformációtól egyházalapításig. A Szepesváraljai zsinat 400. évfordulójára. Szerk.: Peter Kónya – Annamária Kónyová. Prešov, 2015. 423–438.

Báthory O.: „Csak egy tánc volt...” Forgách Zsigmondné Pálffy Katalin és a kassai vértanúk. = Báthory Orsolya: „Csak egy tánc volt...” Forgách Zsigmondné Pálffy Katalin és a kassai vértanúk. In: A nők és a régi magyar vallásosság. Szerk.: Bajáki Rita és Báthory Orsolya. Bp., 2015. (Pázmány Irodalmi Műhely. Lelkiségtörténeti tanulmányok. Sorozatszerk.: Szelestei N. László. 10.)

Benczédi L.: A Thököly-felkelés társadalmi és politikai alapjai. = Benczédi László: A Thököly-felkelés társadalmi és politikai alapjai. In: A Thököly-felkelés és kora. Szerk.: Benczédi László. Bp., 1983. 9–22.

Benda K.: A kollégium története 1703-tól 1849-ig. = Benda Kálmán: A kollégium története 1703-tól 1849-ig. A Sárospataki Református Kollégium. Tanulmányok alapításának 450. évfordulójára. Szerk.: A Tiszáninneri Református Egyházkerület elnöksége. Bp., 1981. 87–115.

Benda K.: Bocskai István. = Benda Kálmán: Bocskai István. Bp., 1993. (Századvég Biográfiák. Sorozatszerk.: Gyurgyák János)

Benda K.: Bocskai István székhely nélküli fejedelmi udvara. = Benda Kálmán: Bocskai István székhely nélküli fejedelmi udvara. In: Benda Kálmán: A nemzeti hivatástudat nyomában. Történelmi, történelemelméleti, művelődéstörténeti, iskolapolitikai és csángómagyar tanulmányok, írások, interjúk. Öá., szerk. és utószóval ellátta: Lukáts János. Mundus Magyar Bp., 2004. (Protestáns művelődés Magyarországon. Sorozatszerk.: Karasszon István) 334–339.

Benda K.: A királyi Magyarország tiszti címtára 1607–1608. = Benda Kálmán: A királyi Magyarország tiszti címtára 1607–1608. In: Levéltári Közlemények. XLIII. évf. Bp., 1972. 265–325. (Interneten: https://library.hungaricana.hu/hu/view/LeveltariKozlemenyek_43/?query=ho... [16])

Bodnár T.: Topográfiai és genealógiai kapcsolatok a kora újkori vég Szendrő városában. = Bodnár Tamás: Topográfiai és genealógiai kapcsolatok a kora újkori vég Szendrő városában. In: Herman Ottó

Múzeum évkönyve. Szerk.: Veres László – Viga Gyula. XLVII. Miskolc, 2008. 295–341.

Borbély Z.: Egy konvertita főúr Felső-Magyarországon: Homonnai Drugeth György. = Borbély Zoltán: Egy konvertita főúr Felső-Magyarországon: Homonnai Drugeth György. In: Rekatolizáció, protireformáció, a katolicka reštaurácia v Uhorsku. Rekatolizáció, ellenreformáció és katolikus megújulás Magyarországon. Szerk.: Peter Kónya. Prešov, 2013. 370–387.

Borovszky S.: Szendrő vára. = Borovszky Samu: Szendrő vára. Budapest, 1908. [Reprint kiadás. Rudabánya, 2000.] (Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 20. Szerk.: Hadobás Sándor)

Borovszky S. (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. = Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r. t. város. Bp., é. n. [1905] (Magyarország vármegyéi és városai. (Magyarország monografiája) A magyar korona országai történetének, földrajzi, képzőművészeti, néprajzi, hadügyi és természeti viszonyainak, közművelődési és közgazdasági állapotának enciklopédiája. Szerk.: Borovszky Samu.)

Czigány I.: Reform vagy kudarc? = Czigány István: Reform vagy kudarc? Kísérletek a magyarországi katonaság beillesztésére a Habsburg Birodalom haderejébe. 1600–1700. Bp., 2004. (A Hadtörténeti Intézet és Múzeum Millenniumi Könyvtára. 4. Sorozatszerk.: Veszprémy László.)

Csánki D.: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I. = Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I. köt. Bp., 1890. (Az Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata. Bp., 1985.)

Csomortány L.: A csetneki evangélikus templom építáfiumai. = Csomortány Levente: A csetneki evangélikus templom építáfiumai. In: Credo. Evangélikus Műhely. A Magyarországi Evangélikus Egyház folyóirata. IX. évf. 2003. 3–4. sz. Szerk.: Mányoki János. Thesaurus ecclesiae. 221–248.

Détsy M.: Sárospatak vára. = Détsy Mihály: Sárospatak vára. Sárospatak, 2002. (A Sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetei 43.)

Dienes D.: A Tiszáninneri Református Egyházkerület története = Dienes Dénes: A Tiszáninneri Református Egyházkerület története. A kezdetektől a Türelmi Rendeletig. Sárospatak, 2017.

Dienes D. – Ugrai J.: A Sárospataki Református Kollégium története. = Dienes Dénes – Ugrai János: A Sárospataki Református Kollégium története. Szerk.: Dienes Dénes. Sárospatak, 2013.

Domokos Gy.: Újabb adatok = Domokos György: Újabb adatok a szatmári erődítmény építéstörténetéhez az 1660–1670-es években. In: Castrum. 4. sz.. Bp., 2006. 47–70.

Fallenbüchl Z. (öä.): Állami (királyi és császári) tisztségviselők = Állami (királyi és császári) tisztségviselők a 17. századi Magyarországon. Adattár. Öä.: Fallenbüchl Zoltán. Bp., 2002. (Nemzeti

Téka. Sorozatszerk.: Kégli Ferenc és Monok István)

Fejes I.: A sátoraljaújhelyi ev. ref. egyház története 1522–1889-ig. = Fejes István: A sátoraljaújhelyi ev. ref. egyház története 1522–1889-ig. Sátoraljaújhely, 1889.

Forgon M.: Gömör–Kishont vármegye nemes családai I. = Forgon Mihály: Gömör– Kishont vármegye nemes családai I. köt. Kolozsvár, 1909.

Gebei S.: Az erdélyi fejedelmek és a lengyel királyválasztások. = Gebei Sándor: Az erdélyi fejedelmek és a lengyel királyválasztások. Szeged, 2007.

Gyalay M.: Helységnévlexikon. = Gyalay Mihály: Magyar igazgatástörténeti helységnévlexikon. Bp., 1989.

HK = Hadtörténelmi Közlemények

B. Szabó J.: Bethlen Gábor hadai. = B. Szabó János: Bethlen Gábor hadai a harmincéves háborúban. A kora újkori hadügyi fejlődés Kelet-Közép-Európában: az Erdélyi Fejedelemség példája a XVII. század első felében (2. rész.) In: HK. 127. évf. 1. sz. 2014. március. 41–76.

Barta M. J.: Csáky István szatmári főkapitánysága (1661–1670). = Barta M. János: Csáky István szatmári főkapitánysága (1661–1670). In: HK. 130. évf. 3. sz. 2017. szeptember. 719–744.

Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. I. rész. = Cseh-Szombathy László: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. I. rész. In: HK. Új folyam. 3. [47.] évf. 1956. 1. sz. 43–76.

Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. II. rész. = Cseh-Szombathy László: I. Rákóczi György 1644-es hadjárata. II. rész. In: HK. Új folyam. 4. [48.] évf. 1957. 1–2. sz. 179–203.

Cseh-Szombathy L.: I. Rákóczi György 1645. évi hadjárata. = Cseh-Szombathy László: I. Rákóczi György 1645. évi hadjárata. In: HK. Új folyam. 4. [48.] évf. 1957. 3–4. sz. 101–135.

Czigány I.: A furcsa háborútól a nagy háborúig = Czigány István: A furcsa háborútól a nagy háborúig 1661–1664. A furcsa háború, 1661. In: HK. 127. évf. 4. sz. 2014. december. 892–908.

Gyalóky J.: A szászfenesi ütközet. = Gyalóky Jenő: A szászfenesi ütközet. (1660. május 22.) In: HK. XV. évf. (XV. köt.). 1914. 34–50.

Hangay Z.: Erdély választott fejedelme, Rákóczi Zsigmond. = Hangay Zoltán: Erdély választott fejedelme, Rákóczi Zsigmond. Bp., 1987. (Korok és emberek)

Heckenast G.: Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? = Heckenast Gusztáv: Ki kicsoda a Rákóczi-

szabadságharcban? Életrajzi adattár. Sajtó alá rendezte, kiegészítette és az előszót írta: Mészáros Kálmán. Bp., 2005. (História Könyvtár. Kronológiák, adattárak 8. Sorozatszerk.: Glatz Ferenc)

Herepei J.: A Tótfalusit útbaindító Horti István. = Herepei János: A Tótfalusit útbaindító

Horti István. In: Adattár XVII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. III. Művelődési törekvések a század második feléhez. Herepei János cikkei. Szerk. Keserű Bálint. Bp. – Szeged, 1971. (Adattár XVII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. III.) 123–134.

Horváth H.: Köznemesség és követjárás. = Horváth Hajnalka: Köznemesség és követjárás. In: Végvár és társadalma a korszakváltás idején. Szerk.: Berecz Mátyás, Rémiás Tibor. (Studia Agriensia 30.) Eger, 2012. 153–164.

Hörk J.: A sáros-zempléni ev. esperesség története. = Hörk József: A sáros-zempléni ev. esperesség története. Kassa, 1885.

Hörk J.: Az eperjesi iskola történetének III-ik időszaka. I. = Hörk József: Az eperjesi iskola történetének III-ik időszaka. I. cikk. Az eperjesi ev. ker. Collegium megalapításának története. 1664–68. In: Ág. Hitv. Ev. Kerületi Collegium értesítője az 1894–95. iskolai évről. Közli: Hörk József. Eperjes, 1895. 1–27. (Interneten: <http://medit.lutheran.hu/site/konyv/3192>)

Kazinczy F.: Tudósítások a Rákóczy-ház Genealógiai ismertetének megigazítására, kibővítésére. = Kazinczy Ferenc: Tudósítások a Rákóczy-ház Genealógiai ismertetének megigazítására, kibővítésére. In: Felső-Magyarországi Minerva Folyó-írás. II. évf. 1826. 4. negyed. 11. füzet. Kassa, 1826. november. 941–960. (Interneten: <http://fulltext.lib.unideb.hu/journals/bin/tibi.cgi?fi=minerva&ev=1826&s...> [17])

Kónya A.–Kónya P.: Szlovák reformátusok a XVI–XVIII. században. = Kónya Annamária– Kónya Péter: Szlovák reformátusok a XVI–XVIII. században. Sárospatak, 2013.

Koroknay Gy.: Kállói kapitányok. = Koroknay Gyula: Kállói kapitányok. (A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár Kiadványai III. Tanulmányok. 13. Sorozatszerk.: Nagy Ferenc.) Nyíregyháza, 2006.

Kovács S. I.: Szepsi Csombor Márton. = Kovács Sándor Iván: Szepsi Csombor Márton. Szeged, 1967. In: Szepsi Csombor Márton összes művei. A bevezető tanulmányt írta: Kovács Sándor Iván. Az idegen nyelvű részeket fordította: Kulcsár Péter. Bp., 2002.

Köpeczi – R. Várkonyi: II. Rákóczi Ferenc. = Köpeczi Béla – R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 2004. (Milleneumi magyar történelem. Életrajzok. Sorozatszerk.: Gyurgyák János, Póty János.)

Ladányi S.: A protestánsok harca az egyenlőségért. = Ladányi Sándor: A protestánsok harca az egyenlőségért. In: Theológiai Szemle. Új folyam. XVI. évf. 1973. 5–6. sz.147–150.

Ladányi S.: A sárospataki és debreceni kollégium a Rákóczi-korban. = Ladányi Sándor: A sárospataki és debreceni kollégium a Rákóczi-korban. In: Rákóczi-tanulmányok. Szerk.: Köpeczi Béla, Hopp Lajos, R. Várkonyi Ágnes. Bp., 1980. 317–342.

Lipszky J.: Repertorium = Joannes Lipszky de Szedlicsna: Repertorium Locorum Objectorumque in XII. tabulis Mappae Regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae, et Confiniorum Militarium Magni item Principatus Transylvaniae occurrentium. Budae, 1808.

Lipszky J.: A Magyar Királyság és társországai térképe. = Lipszky János: A Magyar Királyság és társországai térképe és névtára (1804–1810). DVD-Rom. Bp., 2005.

Lukcsics P.: A Briberi Melith-család genealógiája. = Lukcsics Pál: A Briberi Melith-család genealógiája. In: Turul. 44. köt. 3–4. sz. Bp., 1930. 97–98.

MKL I. köt. = Magyar Katolikus Lexikon. I. köt. A–Bor. Főszerk.: Diós István. Bp., 1993.

MKL III. köt. = Magyar Katolikus Lexikon. III. köt. Éhi–Gar. Főszerk.: Diós István. Bp., 1997.

Makkai L.: A kollégium története 1654-től 1703-ig. = Makkai László: A kollégium története 1654-től 1703-ig. A Sárospataki Református Kollégium. Tanulmányok alapításának 450. évfordulójára. Szerk.: A Tiszáninneri Református Egyházkerület elnöksége. Bp., 1981. 80–86.

Makkai László, Szász Zoltán (szerk.): Erdély története. II. köt. = Makkai László, Szász Zoltán (szerk.): Erdély története. II. köt. 1606-tól 1830-ig. Bp., 1986. (Erdély története három kötetben. Főszerk.: Köpeczi Béla). In: Erdély története. PC CD-ROM, Arcanum Adatbázis Kft., Bp., 2005.

Mikulik J.: A Gömöri Ág. Hitv. Evang. Esperesség története 1520–1740. = Mikulik József: A Gömöri Ág. Hitv. Evang. Esperesség története 1520–1740. S. a. r.: Kovács Sándor. Pozsony 1917. (Magyar Protestáns Történelmi Emlékek II. Szerk. és kiadja: Kovács Sándor) (Interneten: <http://medit.lutheran.hu/site/konyv/285> [18], <https://library> [19]. hungaricana.hu/hu/view/EvangelikusGyulekezettortenetek_072/?pg=101&layout=s)

Nagy I.: Magyarország családai III. = Nagy Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. Harmadik köt. Pest, 1858.

Nagy I.: Magyarország családai V. = Nagy Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. Ötödik köt. Pest, 1859.

Nagy I.: Magyarország családai VI. = Nagy Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. Hatodik köt. Pest, 1860.

Nagy I.: Magyarország családai VII. = Nagy Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi

táblákkal. Hetedik köt. Pest, 1860.

Nagy I.: Magyarország családai XII. = Nagy Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. Tizenkettedik köt. Pest, 1865.

Nagy L.: Hajdúvitézek. = Nagy László: Hajdúvitézek. Bp., 1986.

Nagy, L.: Notitiae politico-geographico-statisticae. = Nagy, Ludovicus: Notitiae politico-geographic-statisticae incltyi Regni Hungariae, Partiumque eidem adnexarum. Budae, 1828.

Nemes E.: Az 1606-iki bécsi békekötés létrejöttének története. 1-3. = Nemes Elek: Az 1606-iki bécsi békekötés létrejöttének története. 1. rész. In: Erdélyi Múzeum. VI. évf. 1879. 1. sz. 1-23. (Interneten: http://eda.eme.ro/bitstream/handle/10598/28359/EM_1879_1_TeljesKotet.pdf... [20]), 2. rész In: Erdélyi Múzeum. VI. évf. 1879. 2. sz. 33-56. (Interneten: http://eda.eme.ro/xmlui/bitstream/handle/10598/28360/EM_1879_2_TeljesKot... [21]), 3. rész. In: Erdélyi Múzeum. VI. évf. 1879. 3. sz. 82-88. (Interneten: <http://eda.eme.ro/bitstream/handle/10598/28361/> [22] EM_1879_3_TeljesKotet.pdf?sequence=1)

Németh G.: Hegyaljai mezővárosok „törvényei” a XVII-XVIII. századból. = Németh Gábor: Hegyaljai mezővárosok „törvényei” a XVII-XVIII. századból. Bp., 1990. (Bibliotheca Humanitatis Historica a Museo Nationali Hungarico Digesta - A Magyar Nemzeti Múzeum Művelődéstörténeti Kiadványa I.)

H. Németh I.: Várospolitikai és gazdaságpolitika a 16-17. századi Magyarországon. 1-2. köt. = H. Németh István: Várospolitikai és gazdaságpolitika a 16-17. századi Magyarországon. (A felsőmagyarországi városszövetség.) 1-2. köt. Bp., 2004. (Doktori mestermunkák)

Nyárádselye református egyháztörténete. = Nyárádselye református egyháztörténete. In: A Kükküllői Református Egyházmegye honlapja. (Interneten: <http://kukulloieme.ro/nyaradselye/> [23])

Oborni T.: Az Erdélyi Fejedelemség hadtörténete. = Oborni Teréz: Az Erdélyi Fejedelemség hadtörténete. In: Rácz Árpád (szerk.): Nagy képes milleniumi hadtörténet.

1000 év a hadak útján. Bp., 2000. (Rubicon-Aquila-könyvek) 139-151.

Oborni T.: Az erdélyi fejedelmek uralkodói címei. = Oborni Teréz: Az erdélyi fejedelmek uralkodói címei. In: Tündérgert ezüstje. Erdélyi tallergyűjtemény a Magyar Nemzeti Bankban. Főszerk.: Tóth Csaba. Bp., 2017. 145-166.

Oláh T.: A Bocskai-felkelés forrásai Zemplén Levéltárában. = Oláh Tamás: A Bocskai-felkelés forrásai Zemplén Levéltárában. In: Levéltári Évkönyv. XIV. köt. Miskolc, 2006. 60-77.

Oláh T.: Adalékok Sáros vármegye Rákóczi-szabadságharc kori katonai archontológiájához. = Oláh Tamás: Adalékok Sáros vármegye Rákóczi-szabadságharc kori katonai archontológiájához. Bártfa helyőrségparancsnokai. In: Doba kuruckých bojov. Kuruc küzdelmek kora. Ed.: Peter Kónya. Prešov, 2014. 154-190.

Oláh T.: Csicsva vára a Bocskai-felkeléstől a Thököly-felkelés végéig. = Oláh Tamás: Csicsva vára a Bocskai-felkeléstől a Thököly-felkelés végéig. In: Végvár és mentalitás a kora újkori Európában. Szerk.: Berecz Mátyás – Bujdosné Pap Györgyi – Petercsák Tivadar. Eger, 2015. (Studia Agriensia 31.) 181-216.

Oláh T.: A Bodroghköz hadi krónikája 1670-1711. = Oláh Tamás: A Bodroghköz hadi krónikája 1670-1711. In: Széphalom. 21. köt. A Kazinczy Ferenc Társaság Évkönyve, 2011. Szerk.: Kováts Dániel. Sátoraljaújhely, 2011. 289-312.

Ortelius, H. – Meyer, M.: Ortelius redivivus et continuatus, Oder Der Ungarischen Kriegs-Empörungen. I-II. = Ortelius, Hieronymus – Meyer, Martin: Ortelius redivivus et continuatus, Oder Der Ungarischen Kriegs-Empörungen. Historische Beschreibung Darinnen enthalten Alles was sich bey vorgenommenen Beläger- und Eroberungen der Stätte Vestungen und Schlösser ... I. – Zweiter Theil. Nürnberg

(Frankfurt am Main), 1665. (Interneten:

<http://digital.ub.uni-duesseldorf.de/ihd/content/titleinfo/3579719> [24])

Óri P.: A pestisjárványok demográfiai következményei a 17-18. századi Magyarországon. = Óri Péter: A pestisjárványok demográfiai következményei a 17-18. századi Magyarországon. In: Faragó Tamás – Óri Péter (szerk.): Történeti Demográfiai Évkönyv. 2005. Bp., 2006. 115-162. (Interneten:

<http://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/tortenetidemografiaievko...> [25])

Pál-Antal S.: Marosszék önkormányzata a XVII. században. = Pál-Antal Sándor: Marosszék önkormányzata a XVII. században. In: Radics Kálmán (szerk.): Vármegyék és szabad kerületek I-II. Debrecen, 2001. (A Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Közleményei 27. szám.) 257-279 (Interneten:

https://library.hungaricana.hu/hu/view/HABM_Lk_27/?pg=0&layout=s [26])

Pálffy G.: Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek = Pálffy Géza: Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek Magyarországon a 16-17. században. (Minta egy készülő főkapitányi archontológiai és „életrajzi lexikonból”) In: Történelmi Szemle. XXXIX. évf. 2. sz. 1997. 257-288.

Pálffy G.: A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században. = Pálffy Géza: A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században. Bp., 2016. (Monumenta Hungariae Historica. Dissertationes. Magyar Történelmi Emlékek. Értekezések. Redigit Pál Fodor.)

Pápai Páriz F.: Dictionarium Latino-Hungaricum = Dictionarium Latino-Hungaricum,... a Francisco Páriz-Pápai... intentione ac labore Petri Bod de F. Tsernaton V. D. Ministri M. Igeniensis. Tomus I. Posonii et Cibinii. 1801.

Pauler Gy.: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664–1671. I–II. = Pauler Gyula: Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664–1671. I–II. köt. Bp., 1876. (Interneten: I. kötet: https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MTA_Konyvek_196121_1/?pg=0&layout=s [27], II. kötet: https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MTA_Konyvek_196121_2/?pg=0&layout=s [28])

Petri M.: Szilágy vármegye monographiája. II. = Petri Mór: Szilágy vármegye monographiája. II. köt. A várak, birtokosaik és Zilah története. Zilah, 1901. (Interneten: <http://mek.oszk.hu/04700/04750/html/113.html> [29])

Pokoly J.: Az erdélyi református egyház története. II. köt. = Pokoly József: Az erdélyi református egyház története. II. köt. 1605–1690. (Első korszak. A nemzeti fejedelmek kora.) Bp., 1904.

Révész K.: Százéves küzdelem a kassai református egyház megalakulásáért. 1550–1650. = Révész Kálmán: Százéves küzdelem a kassai református egyház megalakulásáért. 1550–1650. Bp., 1894. (A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság kiadványai. Szerk.: Kenessey Béla)

Ringer I.: Uradalmi és mezővárosi műhelyek a 17. századi Sárospatakon. = Ringer István: Uradalmi és mezővárosi műhelyek a 17. századi Sárospatakon. A régészeti kutatások eredményei. (Doktori disszertáció) ELTE BTK, Bp., 2014.

Ruzsa-Nagy Z.: A temetvényi uradalom története a XVII. században. = Ruzsa-Nagy Zoltán: A temetvényi uradalom története a XVII. században. Fons. 2001. 1. sz. 3–66.

Schmidt-Brentano, A.: Kaiserliche und k.k. Generale (1618–1815). = Dr. Antonio Schmidt-Brentano (München): Kaiserliche und k.k. Generale (1618–1815) Österreichisches Staatsarchiv/A. Schmidt-Brentano. 2006.

Schultheisz E.: A magyarországi járványok történetéből. = Schultheisz Emil: A magyarországi járványok történetéből. é. n. (Interneten: http://mek.oszk.hu/05400/05425/pdf/Schultheisz_Jarvanyok.pdf [30])

Soós I.: A csíkszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy család. = Soós István: A csíkszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy család. In: Betlér és Krasznahorka. – Az Andrássyak világa. Írta és a képeket válogatta: Basics Beatrix. Szerk.: Rácz Árpád. Rubicon-Könyvek, Bp., 2005. (Történelmi családok – Történelmi várak, kastélyok) 12–43.

Szabó L.: Kassai kálvinista krónika 1644–1944. = Szabó Lajos: Kassai kálvinista krónika 1644–1944. Kassa, 1944.

Szirmay Antal: Szatmár vármegye I. = Szirmay Antal: Szatmár vármegye fekvése, története és polgári esmérete. I. rész. Buda, 1809.

Szirmay Antal: Szatmár vármegye II. = Szirmay Antal: Szatmár vármegye fekvése, története és

polgári esmérete. II. rész. Buda, 1809.

Tamás E.: Az Andrássyak és Zemplén. = Tamás Edit: Az Andrássyak és Zemplén. (Kiállításvezető). Sárospatak, 2011. (Sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetei 57.)

Tarján M. T.: 1660. május 22. A szászfenesi csata. = Tarján M. Tamás: 1660. május 22. A szászfenesi csata. In: RUBICONONLINE. Történelmi magazin. Interneten: http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1660_majus_22_szaszfenesi_csata/ ^[31]

Thury E.: A Dunántúli Református Egyházkerület története. I. köt. = Thury Etele: A Dunántúli Református Egyházkerület története. I. köt. (I-II. korszak) 1523–1674. Pozsony, 1998. (Csallóközi Kiskönyvtár. Szerk.: Koncsol László)

Tóth Cs.: A tallergyűjtemény katalógusa. = Tóth Csaba: A tallergyűjtemény katalógusa. In: Tóth Csaba (főszerk.) Tündérvár ezüstje. Erdélyi tallergyűjtemény a Magyar Nemzeti Bankban. Bp., 2017. 15–105.

Tóth S.: Sáros vármegye monografiája. I–III. = Tóth Sándor: Sáros vármegye monografiája. I. köt. Bp., 1909., II. köt. Bp., 1910., III. köt. Bp., 1912.

Trócsányi Zs.: Teleki Mihály (Erdély és a kurucmozgalom 1690-ig). = Trócsányi Zsolt: Teleki Mihály (Erdély és a kurucmozgalom 1690-ig). Bp., 1972.

Trócsányi Zs.: Rákóczi Zsigmond (Egy dinasztia születése). = Trócsányi Zsolt: Rákóczi Zsigmond (Egy dinasztia születése) In: A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1978. Debrecen, 1979. 57–110.

Trócsányi Zs.: Erdély központi kormányzata 1540–1690. = Trócsányi Zsolt: Erdély központi kormányzata 1540–1690. Bp., 1980. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai III. Hatóság- és hivataltörténet 6.)

Trócsányi Zs.: Erdély központi kormányzata 1690–1740. = Trócsányi Zsolt: Habsburg- politika és Habsburg-kormányzat Erdélyben 1690–1740. Bp., 1988. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai III. Hatóság- és hivataltörténet 8.)

Tóth Csaba (főszerk.): Tündérvár ezüstje = Tóth Csaba (főszerk.) Tündérvár ezüstje. Erdélyi tallergyűjtemény a Magyar Nemzeti Bankban. Bp., 2017.

Ulrich A.: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669–71 között). = Ulrich Attila: Bűnök és bűnösök. (A Wesselényi-mozgalom résztvevői, és perbefogásuk okai 1669–71 között). In: Szerk.: Tamás Edit (szerk.): II. Rákóczi Ferenc, az államférfi. Tanulmányok a sárospataki országgyűlés 300. évfordulóján. Sárospatak, 2008. (Sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetei. 53. sz.) 346–374.

Váczy J.: Kazinczy Ferencz és kora. I. = Váczy János: Kazinczy Ferencz és kora. I. köt. Bp., 1915.

Varga J. J.: Válaszúton. Thököly Imre és Magyarország 1682–1684-ben. = Varga J. János: Válaszúton. Thököly Imre és Magyarország 1682–1684-ben. Bp., 2007. (História Könyvtár. Monográfiák. 23. Szerk.: Glatz Ferenc.)

R. Várkonyi Ágnes (szerk.): Magyarország története 1526–1686. 1–2. köt. = Magyarország története 1526–1686. (Magyarország története tíz kötetben. 3. rész.) 1–2. köt. Főszerk.: Pach Zsigmond Pál. Szerk.: R. Várkonyi Ágnes. Bp., 1985.

R. Várkonyi Á.: Zrínyi Ilona. „Európa legbátrabb asszonya” = R. Várkonyi Ágnes: Zrínyi Ilona. „Európa legbátrabb asszonya” – Ilona Zrínyi. „Avrupanın en cesur kadını”. (Magyar-török kétnyelvű kiad. Ford. Yılmaz Gülen.) Bp., 2008.

Vasáry D.: Péczeli Király Imre élete és énekei. = Vasáry Dániel: Péczeli Király Imre élete és énekei. Esztergom, 1907.

Zolnay L.: Vadászatok a régi Magyarországon. = Zolnay László: Vadászatok a régi Magyarországon. Natura, Bp., 1971.

Zoványi J.: A magyarországi protestantizmus története 1895-ig. I-II. = Zoványi Jenő: A magyarországi protestantizmus története 1895-ig. I-II. köt. Máriabesnyő – Gödöllő, 2004. (Historia Incognita. I. sorozat. Történettudomány. Szerk.: Bárány Attila)

Zoványi J.: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. = Zoványi Jenő: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. Szerk.: Ladányi Sándor. Bp., 1977. Az elektronikus változat szerk.: Tóth Ferenc – Tóth Gábor Ádám. Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Nagykönyvtár Elektronikus Könyvtára, Debrecen, 2005. (Interneten: <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=cimlap&l=1> [32])

Zsilinszky M.: Az 1637/8-ki pozsonyi országgyűlés történetéhez. = Zsilinszky Mihály: Az 1637/8-ki pozsonyi országgyűlés történetéhez. Bp., 1885. (Pesty Frigyes (szerk.): Értekezések a történelmi tudományok köréből. XII. köt. III. sz.) (Interneten: http://medit.lutheran.hu/files/2_Zsilinszky_07_Pozsonyi_1885.pdf [33])

Az MNL Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára reformációs forráskiadványához életrajzi adattár készült. A kötet a Bocskai-felkeléstől a Rákóczi-szabadságharc végéig terjedő időszak forrásait tartalmazza. Az adattár e források a protestantizmus története szempontjából fontos egyházi és világi szereplői életútját tartalmazza levéltári forrásokra hivatkozva, részletes adatokkal. A kutatás a jövőben is folytatódik.

Georgius Rakoczy Dei gratia Princeps
Transilvaniae, partium Regni Hungariae Dominus,
et Sicularum Comes &c.

Remeroni Egr. et illis fideles nobis dilecti Salutem et gratiam nostram.
Beatus illi res hinc ad Tiszanam immo uale Orthodoxa Ecclesiarum Se-
niori, eo quod talibus magis beneuolent, deo magis benedictio keozott
ad Ecclesiam, p. l. t. k. h. g. i. k. l. e. k. h. g. i. k. l. e. k. h. g. i. k. l. e. k. h. g. i. k. l. e.
Zuritorium est sigillatim habet almasull, ad ott uale Tamotus dimo =
uialta, es ad liberum Religionis Orthodoxae exercitium ad Varboell se-
nitus tollata volna, Kassai ed elotti Generalis Fongais Eadem Ur;
ad holottis akiaman ad Jstem sigillatim, es Orthodoxa Religionak
Sabados exercitium, ed elotti mod, es uale tartas sinu hulybi
allatni; Parauallij k. l. e. k. h. g. i. k. l. e. k. h. g. i. k. l. e. k. h. g. i. k. l. e. k. h. g. i. k. l. e.
nan Varuigj-riebeli Semor hinc uale, mindgyarast eualuan istitu-
allja ad Zuritorium ad Ecclesiam, s' ad milly Predicator akas mitro =
ducaltant Semor hinc uale, mindgy hallandik uale uale mitro ducallja,
anagy ha ad Varosbeli Predicator s'okottis ed elotti bejarm, ad Varbe =
li tanitassa, obseruatae ad on elotti p. unis. Quibus de coetero gra-
tiosi p. unis manimus. Secus non factus. Datum in Arce nostra Sa-
ros Latak, d. i. 3. Mensis Aprilis. Anno Domini 1644.

[Signature]
Hajank

P. S. Haszoni hinc ad Eormdei, Varanaj, es Terébesszi Templomskati ad Eccle-
siam substituallja, mindgy nimio festiuant uale uale almasull ab ad antiquos bi-
sattak, s' mindgy hulyeja magis p. unis moron Predicatorskati mitro ducallja, ad
Semor tot eo quod hulye uale uale uale.

Source URL: http://reformacio.mnl.gov.hu/zempleni_eletrajzi_adattar

Hivatkozások

- [1] http://reformacio.mnl.gov.hu/zempleni_eletrajzi_adattar
- [2] <http://mek.niif.hu/05700/05731/html/index.htm>
- [3] <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=492>
- [4] http://mkdsz.hu/content/view/33018#_ftnref28
- [5] <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=2805>
- [6] <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=7>
- [7] https://library.hungaricana.hu/hu/view/MonHunHist_3_Comitalia_B_Er_18_1683-1686/?pg=0&layout=s
- [8] <http://fulltext>
- [9] <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Turul-turul-1883-1950-1/1930->
- [10] http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/szemle17_4-teljes.9.pdf
- [11] <http://reformacio.mnl.gov.hu/>
- [12] http://reformacio.mnl.gov.hu/nyaradselye_reformatus_templomanak_
- [13] http://reformacio.mnl.gov.hu/egy_sarospataki_reformatus_fejedelmi_temetes_meghivoja
- [14] http://reformacio.mnl.gov.hu/szenc_reformatus_templomanak_segelyezese_1648_bo
- [15] http://tortenelem.unideb.hu/oktatok/barta_zemplenszoveg.pdf
- [16] https://library.hungaricana.hu/hu/view/LeveltariKozlemenyek_43/?query=homonnai%20drugeth%20b%C3%A1lint&pg=284&layout=s
- [17] <http://fulltext.lib.unideb.hu/journals/bin/tibi.cgi?fi=minerva&ev=1826&sz=04>
- [18] <http://medit.lutheran.hu/site/konyv/285>
- [19] <https://library>
- [20] http://eda.eme.ro/bitstream/handle/10598/28359/EM_1879_1_TeljesKotet.pdf?sequence=1
- [21] http://eda.eme.ro/xmlui/bitstream/handle/10598/28360/EM_1879_2_TeljesKotet.pdf?sequence=1
- [22] <http://eda.eme.ro/bitstream/handle/10598/28361/>
- [23] <http://kukulloieme.ro/nyaradselye/>
- [24] <http://digital.ub.uni-duesseldorf.de/ihd/content/titleinfo/3579719>
- [25] <http://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/tortenetidemografiaievkonyvek/issue/view/335>
- [26] https://library.hungaricana.hu/hu/view/HABM_Lk_27/?pg=0&layout=s
- [27] https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MTA_Konyvek_196121_1/?pg=0&layout=s
- [28] https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MTA_Konyvek_196121_2/?pg=0&layout=s
- [29] <http://mek.oszk.hu/04700/04750/html/113.html>
- [30] http://mek.oszk.hu/05400/05425/pdf/Schultheisz_Jarvanyok.pdf
- [31] http://www.rubicon.hu/magyar/oldal/1660_majus_22_szaszfenesi_csata/
- [32] <http://digit.drk.hu/?m=lib&book=3&p=cimlap&l=1>
- [33] http://medit.lutheran.hu/files/2_Zsilinszky_07_Pozsonyi_1885.pdf